

niro. Pouk take učne moči je slab in površen, kajti komaj bo dotični čakal, da gre iz razreda in si bo med poukom s čitanjem ali pisanjem pisem itd. skušal skrajšati čas.

In temu je posebno podvržen začetnik. Ko absolvira svoje šole je navdušen in težko pričakuje trenutka, ko bo stal prvič sam pred učenci. Kako pa je razočaran, ko se to res zgodi. Vse kaj drugega najde na večini šol, kakor to, kar se je učil na učiteljski. — ki je seveda že davno zastarelo in je prepotrebno reformirati ga. Razočaranje se vrsti eno za drugim, ko počasi spoznava notranjost šole in vodstva in velika izprememba se vrši v njem. Tedaj prvič občuti, da je nastavljen, da je to njegov poklic, njegova služba. In če ni moralno močan, če ni rojen učitelj, potem se on izgubi. Službo opravlja kot navaden slab uradnik in postane počasi karikatura učitelja, katerega je vse drugo bolj na srcu, kakor šola in vzgoja mladine. Poklic se mu pristudi, ko vidi tudi svoje tovariše take in tako propada šola vedno nižje ter se izpreminja iz narodnega svetišča v orodje strankarskih bojev.

Kako vse drugače je službovati pod dobrim vodstvom, na dobri šoli! Kljub prvemu razočaranju učitelj — začetnik hitro zapopade delo in cilje osnovne šole, dobi veselje do praktičnega dela, da svojega poklica, ki ni mehnično uradovanje, temveč vzvišeno delo, umetnost. Učitelj vzhubi šolo in mladino in ji žrtvuje svoje sile z veseljem. Pod spretnim vodstvom začne delovati tudi zunaj šole in tako postane iz njega počasi, a gotovo to, kar mora biti, ne samo učitelj mladine, temveč učitelj naroda.

Kompetentne oblasti za nastavljanje naj torej pazijo in upoštevajo te vrstice. Učitelj-začetnik naj se nastavlja na dobre šole ali vsaj k dobrim, za šolo navdušenim voditeljem. Zadnji naj pa posebno pazijo, da dobe začetniki na njihovih šolah najlažje razrede in ne najtežjih in najbolj zanemarnjenih, kakor se to često dogaja.

Po mojem mnenju je vzgoja dobrega učitelstva eno najvažnejših vprašanj za procvit naroda in poleg reforme naših učiteljskih se mora gledati na to, da se ne ubije učitelja takoj v začetku.

Vsaj prvo leto, če ne do usposobljenostnega izpita, naj bi služboval začetnik na dobri šoli, saj mu to največ koristi, da prestane ta izpit, ker se vsakdo najlažje praktično uči in ne po suhoparnih knjigah, katere seveda tudi ne more popolnoma zavreči, če hoče izpolniti svoje teoretično znanje.

Težko je res dandanes spoznati, kaj je prav in kaj ni, ker je mnogo glav in ravno toliko različnih mnenj. Argumenti, ki sem jih tu navedel, pa so gotovo vsakemu dovolj jasni in tehtni in če se vsaj nekoliko ozira nanje, se bo pridobilo mnogo večje število resničnih učiteljev — narodnih delavcev.

Nekaj misli o rokotvornem pouku.

Parkrat so se že oglašili tovariši v našem glasilu glede rokotvornega pouka. Med vsemi izvajanjmi mi je najbolj všeč članek tov. Fr. Skulja. Imel sem priliko videti razna dela »raznih« Skuljev — praktični so vsi kot večina Laščanov. Čakam pa še vedno, da se oglasita vsaj še tov. Blagajnik in Humek, ki nista samo delitanta, ampak prava mojstra.

Ker pa marsikdo še ne ve, kje in kako bi se lotil pouka, je prav, če se o tem še kaj pomenimo.

Rokotvorni pouk naj ima predvsem resen praktičen pomen in naj ne bo samo igranje. Izdelovanje raznih predmetov iz lepene odločno ne spada na kmete, ker nima praktičnega pomena. Na deželi se bodemo lotili izdelovanja raznih ročev za orodje toporišč, voznih ročic, kosišč in oslovnikov. Prav lahko izdelujemo tudi razne okvirje, s katerimi okrasimo domačo hišo. Kajti marsikje vidimo po hišah razne podobe brez okvirjev, kar jako pači vnemost izbe. Vsaka hiša ima tudi pratiko. Tudi za njo se lahko izdelajo ličen okvirček ali stojalce.

K rokotvornemu pouku spada tudi zelo važno opravilo, ki ga omenja že Skuli v svojem članku, namreč popravilno orodje. Marsikdo ima oblič doma in ga rabi, toda brusiti ga ne zna. Brusiti moramo tudi razne nože, sekire in dr. Važno je tudi, da znamo piliti žage, ki jih rabimo vedno in vedno.

Literature o raznih ročnostih pri nas žal nimamo. Zato moramo poseči najboljše po nemški. Omenjam tu samo:

Dobro bi pa bilo, da nasvetuje še kdo kaj. Knjiž iz katerih bomo dobili še marsikaj.

V krajih pa, kjer je razvita kaka domača obrt, je dobro, da obrnemo pozornost tudi tja in skušamo izpopolniti tehniko ali pa nadomestiti manualno delo z mašinskimi, ker s tem povečamo produktivnost.

Pri raznih izdelkih, ki so preprosto okrašeni pazimo na originalnost ornamentov. Krajevne tipičnosti se moramo držati, ker sicer je bistvo skvarjeno. S tem delujemo tudi vzgojno.

Koncem leta pa naj se naredi majhna razstava vseh del, da vidijo starši potrebo pouka in da ne godrnjajo za vsako malenkost, ki jo dajejo za te stvari.

Božo Račič.

POLDKA BAVDKOVA:

Gojimo narodno vezenje!

V narodni pesmi »Sarafan« pravi hčerka svoji stari materi: »Pusti delo in počivaj, zlati čas je preč!« Zlati čas je mladost in ta beži. To pove hčerki tudi stara mati, ki reče: »Mlada si, pa vedi, da mladost beži.«

Rodila se nam je sloboda. Živimo v mladi Jugoslaviji. Bomo li čakali, da nam njeni prvi dnevi, dnevi mladosti zbeže brez dela? Nismo li vsi, brez razlike spola, Jugoslovenci in Jugoslovenke, ta mlada država? In ako smo mladi, bomo li držali roke križem? Ne, zdramimo se iz mirvila in pokažimo tudi me žene, da smo vredne, da se nazivljemo slobodne Jugoslovenke.

Poprimimo se narodnega vezenja. Okrasimo predvsem svojo in svojih otrok obleko z narodno vezenino, da pokažemo že na zunaj, da se zavedamo s ponosom svoje narodnosti. Enako naj dobe naši domovi, ki so polni nemške, francoske in druge šare, narodno lice. Očistimo jih temeljito vse tuje navlake in zagrnimo jih v narodne prte, zavese in zagrinjala. Otrokom, ki bodo rasti v takih hišah, prigojimo narodni čut in vsadimo v srce ljubav za vse, kar je pristno naše — narodno. Tako vzgojimo mladino v globoko narodnem duhu, ki se bo zavedala svojega potomstva. Na ta način vzgojenega naroda ne bi bilo več mogoče odtujiti svoji narodnosti, kot se je to godilo žalibog posebno ob mejah. Kar je vkoreninjeno v mladem srcu, to se ne izruče tako lahko.

Ko bi bile imele Slovenke že prej smisel in čut za narodno blago, ne bi bilo prišlo tako daleč, da je naša narodna noša izumrla in se je popolnoma zatrla narodno vezenje, katero so gojile naše prababice.

Po Srbiji, Rusiji, Ukrajini in drugod še danes bujno živi narodna noša in z njo narodna umetnost, zato ker so jo Srbijanke, Rusinje in druge izredno bolj spoštovale nego me Slovenke, ki smo jo pokopale v grob v praktičnem življenju. Poglejmo kako ponosne so Rusinje na svojo bogato vezeno nošo. Kako odlično spoštujejo Ukrajinci svoje, sem videla na lastne oči. Inteligentni bančni uradnik Pavlik ki je za časa vojske tu prebival, je imel med drugim premoženjem, kar ga je mogel oteži pri evakuaciji Gališke. Lepo izvezeno srajco in to je nosil le ob posebno velikih dneih.

Pa tudi pri Hrvatih bi se lahko naučile marsičesa v sedanjih dobi od leta 1900, po razstavi ročnih del v Zagrebu. Stopimo v njihove sobe. Koliko domačega dela! A me? Koketovale smo z Bečom in Parizom, kazale svojo robsko dušo in odvisnost od tujine in omalovaževala umetnost domačega vezenja. Posledica temu je bila, da smo se dičile s perjem, ki smo ga kupovale za drag denar in z njim bogatile tuca.

Kar je bilo našega, to je bilo »kmečko«. (Leta 1909, sem imela par svojih izdelkov narodno okrašenih v neki izložbi, pa sem morala žal čuti, da je »kmečko«. Še pred 12. leti tako malo umevanja za narodno umetnost med Slovenkami. Tudi nam majka!)

Inteligenca je prva zapustila narodno umetnost. Inteligenco pa je posnemalo preprosto ženstvo, ker je pač posnemanje že od nekaj slaba stran ženske. Tako je inteligenca potegnila za seboj preprosto ženstvo, da je tudi ono prestalo spoštovati narodno umetnost in je začelo bolj ljubiti modo in robo iz trgovin, nego narodno nošo in pridnost svojih rok.

Naša sveta dolžnost je, da popravi sedanjost, kar je zakrivila preteklost. Zbudimo smisel in zdramimo čut za lepoto narodnega vezenja. Saj čut gotovo še spi v duši narodnega ženstva, treba ga je le zbuditi. Narodne noše nazaj zbu-

dit se gotovo ne bi dalo več, tudi ni neobhodno potrebno, ker je bil itak vedno nestalen njihov kraj. Prilagodil se je vedno duhu časa, narodno vezenje pa se je spopolnjevalo na vedno višjo stopnjo. Vsed tega abstrahirajmo kroje narodnih noš, našo moderno prirojeno obleko pa krasimo z narodno vezenino. Ta naj kaže našo narodno zavednost.

Zdi se mi, da je na mestu nasvet Milka Cepelica v knjigi »Spomen — Cvičje« posvečeni narodnemu dobrotvorniku bis. J. J. Strossmayeru, zato ga navedemo dobesedno: »Nije dosta, da inteligenca narodu samo v knjizi in u povjesti uspomenu čuva, da mu folkloristično blago očitoj propasti otmilje; nego se hoče, da ona s narodom zajedno zavoli i ono, što je narodu nekim načinom najmilije, njegovo knjeveno blago: Njegovo tkivo i vezivo. Zazeblo nas je u srcu, kada smo čuli, da se taj biser nahodi u pogibelji. Pa kad je tako, a ono pregnimo muški, da taj biser sa ruba propasti u svoje ruke uzmemo.«

Ako je to veljalo za Hrvate leta 1900, v koliko večji meri velja ta nasvet nam. Bomo li me čakale, da nastopi še kak vse časti vreden profesor Sič? Ne, to ne sme biti, da bi kazali na nas možje in oni opravljali naše dolžnosti. Naša naloga je, da začnemo takoj delati vse, zlasti in v prvi vrsti me učiteljice.

Po šolah smo vzgojene robstvu in tujsstvu česar nismo seveda same krivce. O narodnem vezenju nismo čule ničesar. Zdaj pa je robovanju konec, zasijalo je solnce svobode. Led je prebit, vzorcev imamo lepo zbirko. Krivda bi bila odslej na naši strani, ako se sedaj ne bi lotile dela, da vzdignemo iz groba naših babic umetni zaklad — narodno vezenje, ga posvežimo in ga podamo narodu, kot pravi Cepelica: »v njegovo največje dobro«.

Kolo Slovenskih sester si je nadelo krasen nalog, da priredi razstavo narodnih ročnih del in seznanji z njimi ne samo domačega ljudstva, ampak pokaže tudi tujcem, ki posejajo prestolico, kaj je pristno naše slovensko.

Kolegije! Naj ne izostane nobena, katera se ne bi udeležila razstave vsaj z enim predmetom! Razstava naj bi pokazala našim bratom in sestram, ki so v narodnem oziru storili doslej več, nego smo storile me, da si hočemo v Jugoslaviji prizadevati s trdno voljo, da jim postanemo enakovredne sestre.

Domislila sem se krilatih besed velikega hrvaškega pesnika Preradovića, ki jih podam h koncu:

»Ljubi rode svoje preko svega,

Za njeg zivi, umiri za njega!

Po njem tebi svetlo pozna živja,

Na njem ti se budućnost osniva.«

Iz naše organizacije.

Skupne zadeve.

+ VIII. seja ožjega sosveta UJU, poverjeništvu Ljubljana dne 4. julija 1921. —

Poverjenik poroča o dopisih, ki so dospeli od zadnje seje:

1. Učiteljsko društvo za Prekmurje pošilja resolucijo v zadevi skrčenih draginskih doklad poročnih učiteljic.

2. Dopisi kamniškega učiteljskega društva:

a) V zadevi mladinskega lista »Naš list«, ki naj ga dobijo šolska vodstva na vpogled in naj upravništvo lista priloži tudi položnice poštno-čerkovnega urada. — Društvu se odgovori, da je že pred daljšim časom izšel odlok višjega šolskega sveta, ki določa obvezno naročitev »Našega lista« za vse šole v Sloveniji. Poštno-čerkovni promet obstoja za enkrat samo za Slovenijo, za druge pokrajine se pa šele snuje.

b) Predlog istega društva, da bodi udeležba šolske mladine pri vseh javnih nastopih vedno pod šolsko zastavo. — Društvo se opozori, naj šolska vodstva sama potrebno ukrepejo, ker spadajo take zadeve v šolski red.

c) Protest istega društva v zadevi odloka centralne vlade, ki so z njim prisiljeni učiteljski upravni svetovi akcijskih družb in pridobitvenih zadrug izposlovati si dovoljenje višje šolske oblasti. — Odgovarja se, da je to bolj formalnega pomena, poleg tega pa se tiče ta odlok vseh javnih nameščencev, ne samo učiteljskega.

3. Dopisa višjega šolskega sveta:

a) V zadevi orgljanja in vodstva cerkvenega petja. — Dopis se obrača proti temu, da bi se vnačalo učiteljstvo od izvrševanja orglarskega posla ter smatra orgljanje in vodstvo cerkvenega petja važen del umetniške vzgoje naroda. — Ugovori se, da se naša organizacija doslej še ni nikdar postavila proti orgljanju in vodstvu cerkvenega petja, za bodoče pa svojemu članstvu v interesu neodvisnosti našega stanu tega ne priporoča.

b) V zadevi nemškutarenja med učiteljstvom. — Dopis javlja, da dohajajo pritožbe o nemškutarenju med učiteljstvom, zlasti v nekaterih krajih bivše Štajerske in o občejanju z

nemškimi družbami in družinami. — Dopis se vzame na znanje z obžalovanjem, da se to v resnici vrši. Sprejme se predlog, da se spravi zadeva pred forum letošnje delegacije, poleg tega naj stavi vsa okrajna društva to vprašanje na dnevni red prvega svojega zborovanja.

4. Dopis učiteljskega društva za kranjski okraj, ki z njim društvo opozarja, naj se učiteljstvo po novem zakonu ne nastavlja ukaznim potom. — Sklene se, urgirati v centralo načrt za kono, ki ga je izdelala anketa.

5. Učiteljsko društvo za Maribor in bližnjo okolico vprašuje, kako je prišlo do tega, da sta bila imenovana za nadzornika šolskih vrstov le dva kranjca. — Ožji sosvet konstatira, da ne delamo danes nikake razlike med bivšimi kranjskimi in bivšimi štajerskimi. Ta nadzornika sta bila imenovana pri višjem šolskem svetu v sporazumu s poverjeništvom za kmetijstvo. Mesti sta začasni in je njih sedež na sedežu poverjeništvu za kmetijstvo.

6. Učiteljsko društvo za kočevski okraj želi intervencije pri ministrstvu saobračaja oziroma pri ravnateljstvu državnih železnic v zadevi znizane vožnje za učiteljstvo. — Strokovni tajnik se bo tozadevno informiral pri pristojnih uradih.

7. Dopisi ljubomerskega učiteljskega društva:

a) V zadevi izdaje čitank za ljudske šole, enako računice, se pozivlja anketa, da naj v zvezi z »Učiteljsko tiskarno« v najkrajšem času oskrbi učne knjige za vse stopnje osnovne šole. — Naroča se zastopnikom v višjem šolskem svetu, da ukrenejo potrebno.

b) Protest proti umešavanju »Urada za zaščito beguncev« pri stalnem nameščanju učitelstva iz zasedenega ozemlja v Slovenijo. — Ker ima itak vsak učitelj pravico opcije, soglasja ožji sosvet s stavljenim predlogom.

c) V zadevi oproščanja obdačenja šolskih prireditelj. — Sklene se v tej stvari napraviti vloga na ministrstvo financ.

8. Srpska Matica v Novem Sadu predlaga zameno svojih publikacij za naše liste. — Predlo se rade volje sprejme.

9. Dopis ptujskega učiteljskega društva, ki z njim učiteljstvo ptujskega okraja kategorično zahteva odstranitev voditelja Warkmüllerja z bivše šulterajnske šole na Bregu pri Ptuj. — Tov. Gnuš povdarja, da mora šolska oblast napraviti red tako v tem kot v vseh podobnih slučajih in sicer, da prestavi tako učiteljstvo za druge šole.

10. Ljubljanski učil. pevski zbor prosi UJU poverjeništvu Ljubljana za brezobrestno posojilo v svrhu prireditelj koncertne turneje na severni naši državni meji v okrepitve državne in narodne misli. — Ker je ta koncertna turneja enkratno važnega pomena tudi s stališča stanovskega ugleda, se prošnji ugoditi in predlog soglasno sprejme.

11. Glede šole, ki se ima otvoriti na Holmcu v Mežiški dolini in se kljub vsem danim pogojem otvoritev od strani glavarstva še vedno zavlačuje, dalje glede nameščenja enega učitelja v Guštanju interperira tov. Močnik. — Poverjenik obljubi, da bo ukrenil potrebno na merodajnem mestu.

12. Pokrajinska skupščina v Rogaški Slatini. — Tov. Gnuš poroča, da je prejel pismeno obvestilo iz Celja, da se letošnja pokrajinska skupščina vsled raznih vzrokov, predvsem radi nedostajanja stanovanj, tamkaj ne more vršiti. Zaradi tega predlaga, naj se vrši skupščina v Rogaški Slatini. Predlog se sprejme. Prva pokrajinska skupščina se vrši dne 3. in 4. sept. t. l. v Rogaški Slatini. Dnevni red in vse podrobnosti se določijo na prihodnji seji ožjega sosveta.

13. Blagajnik tov. Luznar ostro graja neresnost in netočnost blagajniških poslov posameznih društev.

Društvene vesti.

+ Učiteljsko društvo za politični okraj Ljutomer proslavlja petdesetnico svojega obstoja v nedeljo, dne 7. avgusta 1921. v Ljutomeru.

Dodopoldne:

I. Ob 8. uri cerkvena opravilo za pokojne člane.

II. Ob pol 10. uri slavnostno zborovanje v telovadnici narodne šole: 1. Slavnostna pesem. 2. Pozdrav predsednika. 3. Slavnostni govor.

III. Ob 12. uri skupni obed v gostilni »Triglav«.

Popoldne:

IV. Točno ob 15. (3.) uri koncert učiteljskega pevskega zbora v telovadnici narodne šole s prijaznim sodelovanjem tovariša Fr. Serajnika iz Maribora (gosti). Pevovodja tovariš Fr. Zacherl.

Vspored:

1. Rossini - Liszt: »Tarantella«, klavir, čveteroročno.

2. Hr. Volarič: »Ljudmila«, mešan zbor.

3. a) E. Saurer op. 29: »Barcarolle«; b) J. Suk - Ondříček: »Capriccietto«, Gosli, Fr. Serajnik.

4. V. Vanda: »V stovo«, četverospjev.

5. V. Parma: »Poslednja noč«, samospjev s klavirjem.

6. V. Žganec: a) »Pod kopinom«; b) Ciničan, cvrtan, Medjimurski narodni mešan zbor.

7. a) Fr. Križma: »Romanca«; b) A. Dvořák: »Slavansky tanar«, Gosli, Fr. Serajnik.

8. Ferd. Juvanc: »Pastir«, moški zbor.
9. Schubert: »Impromptu« (IV.), klavir, dvo-
ročno.
10. E. Adamič: »Dudeldajčki«, ženski dvo-
spev s klavirjem.
11. a) J. Kocjan: »Serenada«.
- b) David: »Koncertne variacije«. Gosli,
Fr. Serajnik.

12. Smetana: »Zbor iz Prodane neveste«, mešan zbor s klavirjem.

Vstopnina: I. sedeži 5 din., II. sedeži 4
din., III. sedeži 3 din., stojišča 1 dinar.

Predprodaja vstopnic in trgovini: Čeh-Vršič.
Udeležniki banketa se naj oglašajo do 5. avgusta
pri tov. Cirilu Mikl, učitelju v Ljutomeru.

Vsi tovariši, posebno sedanjí in nekdanji čla-
ni se vlnudno vabijo, da se proslave mnogobroj-
ne udeležbe.

Odbor.
+ Učiteljsko društvo za rogaški okraj zbo-
ruje v soboto dne 6. avgusta 1921 ob 11. uri v
šolskem poslopiju v Zrečah.

Dnevni red:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Risanje (tov. nadz. Schell).
4. Telovadba (tov. Podlogar).
5. Določitev delegatov za pokr. skupščino
UUU v Rogški Slatini.
6. Slučajnosti.

Se neorganizirano učiteljstvo se pozivlja,
da se tega zborovanja gotovo udeleži.

Prijave glede kosila je nasloviti na tovariša
Mravljaka, nadučitelja v Zrečah. **Odbor.**

+ Učiteljsko društvo za brežiški in sevn-
ski okraj zboruje v četrtek 4. avgusta ob pol
11. uri v šoli v Brežicah. Na dnevnem redu je

volitev delegatov za letošnjo pokrajinsko skup-
ščino UJU v Rogški Slatini. Pobiralo se bo

tudi članarina za Slov. Šol. Matico. Morebitni
samostojni predlogi za pokrajinsko skupščino

naj se vpošljejo pred zborovanjem društvenemu
odboru. Pričakujemo obilne udeležbe.

Odbor.
+ Učiteljstvo za marenberški okraj zboruje

v sredo dne 10. avgusta dopoldne ob pol 10 uri v
Ribnici na Pohorju s sledečim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Poročilo o seji širšega sosveta.
4. Volitev delegata in namestnika za celjsko
zborovanje.
5. »Cloveštvo in telovadba«. (Podava g. prof.
Schaup.)

Radi obeda se naj vsak javi pri šolskem vod-
stvu v Ribnici n. P.

Vse članstvo vabi k polnoštevilni udeležbi —
odbor.

+ Učiteljsko društvo za Svetlovarski okraj
zboruje v soboto 6. avgusta t. l. pri Sv. Trojici
v Sl. g. ob 10 uri. Dnevni red: 1. Podavanje po-
verjenika za uk in bogocastje g. dr. Skaberneta o
prosvetnem delu učiteljstva; 2. Podavanje nad-
zornika za šolsko vrtnarstvo g. And. Skulja o ure-
jevanju in oskrbovanju šolskih vrtov po učitelj-
skem zboru; 3. Predavanje aktualnega vprašanja
po g. dr. Maksu Kovičcu. Društvene zadeve
in slučajnosti. — Društveni, vsi na zborovanje,
tudi eden naj ne manjka! Sosednjih okrajev šole
se s tem vlnudno vabijo, pridite, dobro došli! —
Franjo Kranjc, t. č. predsednik.

+ Učiteljsko društvo za Mežiško dolino. Uči-
teljsko zborovanje, ki se je vršilo 23. mrt. mes.
na Poljani, je bilo izredno dobro obiskano, kajti
manjkala je le — ena članica.

Zborovanje je zelo burno pričelo, kajti učitelj-
stvo je zbog zavlačevanja otvoritve holmske šole
od strani poklicane šolske oblasti bilo zelo raz-
burjeno. Deželna vlada je dala za šolo že zdav-
naj 12.000 K, za najpotrebnejšo opravilo je pre-
skrbjeno — našlo se je tudi primerno postopje —
toda cela akcija spi, ker ravnatelj jeklarne na
Ravnem gosp. Lorberan (pruski državljani) ne da
poslopija. Oblast pa je premehka, da napravi red!
Ogorčenje je tudi zbudilo dejstvo, da šolski odbor
nima sej, četudi je učiteljstvo v interesu šolstva
prosilo za redne seje. Odštevi sejo, ko se je kon-
stituiral šolski odbor (18. I.) je bila le — ena se-
ja. Mežiška dolina je obmejna pokrajina in nika-
kor ne gre, da se šolske razmere tako omalovažu-
jejo. Sklenilo se je poslati deputacijo h gospodu
glavarju.

G. nadz. Skulj iz Ljubljane je podal smernice,
kako urediti vrt, da bo služil kot učilo. Med dru-
gimi je bila sprejeta sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo UJU v Mežiški dolini zbra-
no 23. VI. 1921 stavi predlog glavnemu poverjeni-
štvu za agrarno reformo v Ljubljani, da se pri re-
šitvi agrarne reforme v Mežiški dolini pa tudi že
pri oddaji zemljišča v najem ozira na šole tukaj-
šnjega okraja, katere so v glavnem v rokah par-
veleposestnikov, da bo tako šolam omogočeno za-
dostiti zahtevam kmetijskega pouka, kajti marš-
katere šola nima niti vrta. Naši obč. agrarni od-
bori pa ne kažejo zanimanja za tozadevne šolske
potrebe.

Predsednik Močnik poudarja z ozirom na važ-
nost pouka o sadjereji in vrtnarstvu potrebo, po
posebnem šolskem naredbenim listom, ki bi naj
imel za prilogo list pedagoško-didaktične vsebine.
Tudi bi se v prilogi lahko razpravljalo o pouku
iz vrtnarstva sadjereje, kmetijstva, kolikor je
potrebno za šolo.

Tov. Möderdorfer je v svojem referatu:
»Laž, moč volje, alkoholno vprašanje« dokazoval,
da »Mladih junakov« na način kot priporoča od-
lok šolske oblasti ne bomo mnogo vzgojili. Iz-
voli se odsek, ki se bo z zadevo pečal nadalje in
stavil primerne predloge.

Tov. Simon poda nekaj občnih dobrih smernic
za sestavo učnih načrtov iz zemljepisja.

Prihodnje zborovanje se vrši v Kotljah.

+ Učiteljsko društvo za logaški okraj je zbo-
rovalo 9. julija t. l. na Raketi s popolno udeležbo.

Zborovanja se je udeležil tudi g. višji šol. nad-
zornik Gangl. Nadzornik tov. Kabaj je poročal o
nadzorovanju šol, izrazil svoje zadovoljstvo in pri-
pomnil, da morajo biti do novembra t. l. vsi po-
drobni učni načrti urejeni. Oglašil se je k besedi
višji šolski nadzornik tov. Gangl, burno pozdrav-
ljen, ter povedal svoje mnenje glede srbohrvašči-
ne. Zadovoljen z nadzornikovim poročilom pripo-
roča slogo in delovanje v šoli, ker najde to odmev
tudi zunaj šole. Nato nam je podal v glavnih pote-
zah načela novega šol. zakona. Zborovalci so z
zanimanjem poslušali vsebino prepričani, da se
učiteljstvu obeta boljše časi. Za lepo in zanimivo
poročilo se mu je predsednik toplo zahvalil. Za
tem je predaval tov. Znidaršič o izvenšolskem
delovanju. Priporočal med drugim ustanovitev
prosvetnih društev, kjer jih še ni in sodelovanje to-
varišev in tudi tovarišic. Končno nam je po mož-
nosti podal statistiko vseh društev v okraju s po-
sameznimi imeni. Vseh društev je našel 44 ter
tudi dognal 26 oseb sposobnih za 11 raznih strok.

— Stedila je volitev v stalni odbor. Predlagani so
bili: Za logaški odsek tov. Stravs in tov. Punčuh,
za cerkniško-loški odsek pa tov. Znidaršič in to-
varišica Remžgar Marija in tov. Kosin. (Sprejeto.)

Kot delegata za pokrajinsko skupščino v Celju sta
se javila tov. Punčuh Leop. in tov. Remžgar Ma-
rija, za njuna namestnika pa sta določena tovariš
Stravs in tov. Modic Marija.

V knjižnični odbor se izvolijo: tov. Punčuh,
Golli Ana, Kranar-Leider, Justin Hvala, Tilka Do-
lenc in Stravs. Končno je prelagal tov. Punčuh, da
se odpošlje na kabinetno pisarno udanostno izja-
vo, kar je bilo saglasno sprejeto.

+ Učiteljsko društvo za Ptuj in ptujski okraj
je zborovalo 7. julija v Ptuj.

Se nekaj jih je v našem okraju, ki pridejo k
zborovanju le takrat, ko nujno rabijo reči, ki se
kupijo v Ptuj. In še takrat pridejo, motijo ne-
kaj časa zborovanje z medsebojnim kramljanjem
in ko vidijo, da je prevelika večina tistih, ki jim
je zborovanje nekaj resnega, se oprostijo pri na-
bližjih, češ: nam je to že vse prenemumno. Eden
za drugim izginejo, skupno pa zavijejo pri dru-
gem ogla na levo in nadaljujejo tam svojo »kri-
tiko«. Kdo ve, morda bi nosil vodo v morje, če
bi jim poskusil razložiti izobraževalno vrednost
učit. zborovanj. Nasvet: malo dobre volje in sa-
mi se boste prepričali! Malo jih je, ki jih bodo
razburile te besede, a človek bi želel, da bi ne
bilo nobenega.

G. dr. Pivko se je opravičil, ker ni mogel
priti, da bi predaval o izvenšolskem delu. Zato
se je vršil o tem predmetu le razgovor, pri ka-
terem so se zbrali podatki za enako predavanje
pri okrajni konferenci. — Za zborovanje ljublj.
poverjenika UJU v Rog. Slatini so se izvolili:
delegati: tov. Gorup in Zolnar Ivan, tovarišica
Kaukler; namestniki: tov. Majcen in Pertot, to-
varišica Bezjakova. Soglasno je bil sprejet pred-
log: delegati naj glasujejo proti sprejemu društva
mešč. šol, učiteljev v UJU. Zakaj? Ker je to pr-
vi korak k cepitvi naših vrst, ki se tudi ne da
opravičiti. Vprašamo jih: ali bi ne bila plemenita
tekmá v učit. društvih več vredna kot ljubosum-
ni separatizem? Saj imamo mešč. šol, učitelji lah-
ko še izven učit. zborovanj svoja posebna zbo-
rovanja, svoja predavanja, svoja posvetovanja —
čemu jim nova organizacija? Ali so se jim delale
v učit. društvih zapreke, ko je šlo za interese
meščanske šole? Ali je trpel prej njih ugled?
Smo jim bili prenziki? So se morda prepričali,
da je naša organizacija prešlaba, da bi jih štčtila?
So našli pri nas zavist? Človek misli in misli,
pa ne najde vzroka, ki bi cepitev opravičil, le
znova se mu pa vsiljujejo besede, ki jih je že
večkrat bral: Slovenci smo domišljavi, zelo do-
mišljavi... Če bomo dosledni, se bodo ustano-
vile še samostojne organizacije: obrtnega učitelj-
stva, učit. ročnih del, vrtnaric, mešč. šol, učit.
brez izpita, morda celo I. skupine, II. in III. in,
če se bodo naravní zakoni ravnali po izpreme-
njenih razmerah, bomo po vsaki cepitvi močnej-
ši. Tudi učiteljstvo »Slov. Zvez« se ne sprej-
me, dokler se ne včlani pri okrajnih učit. dru-
štvih. — O naduč. Wankmüllerju se je sprejela
še ena spomenica, ki se odpošlje na viš. šol. svet.
Ali še ne bo konca? Sprejel se je še predlog, naj
se ljublj. pov. UJU prosi, da ukrene pri viš. šol.
svetu potrebne korake, da bodo cerkvene obla-
sti pisмено naznanile vse verske važe in da bo
učiteljstvo vedelo, kaj je pravzaprav njegova
dolžnost v tem oziru. Učiteljstvo ve, da ima
dolžnost do staršev in do otrok, ne pusti se pa
prezirati od nobene strani.

8. avgusta bo uradna konferenca, 10. novem-
bra pa zborovanje (zaradi počitnic odpade sept.
in oktober). **Tajnik.**

Učiteljstvu gornjeradganskega, ljutomer-
skega, ormoškega in ptujskega okraja.

Cenjene tovarišice! Dragi tovariši!

Dnevi, ki smo jih preživeli na naši
koncertni turneji v Vaših okrajih, nam
ostanejo nepozabni v spominu. Prepri-
čani, da smo z našimi pevskimi nastopi
poleg naše namere, okrepiti državno in
nacionalno misel, tudi visoko dvignili naš
stanovski ugled, smo si trdno v svesti,
da je velik del te zasluge na Vaši strani.
Niste se strašili truda in brezprimernosti,

požrtvovalnosti, da ste nam priredili bi-
vanje v enem najlepših delov Slovenije
čim najbolj udobno.

Po začrtani poti v dobrobit našega
naroda, da se dvigne njegova prosveta
široc domovine, hočemo vztrajno in do-
sledno delovati mi tukaj. Vi tamkaj, vsi
skupno in enotno.

Najlepša Vam hvala sestre, bratje
zgoraj v Prlekiji in na Ptuijskem polju.
Nikdar ne zabimo Vaše bratske gosto-
lilnosti, ki je bila uprav ginljiva!

Zdravo!

Ljubljanski učiteljski pevski zbor.

Iz Jugoslavije.

— Vozna ugodnost na državni želez-
nici. Do dovolitve stalnih legitimacij daje
certifikate uprava državnih železnic v
Zagreb za učiteljstvo in člane rodbine.
Prošnje, kolekovane z 2 Din., je nasloviti
na Državne železnice kraljevstva SHS
direkcija Zagreb, odsjek za izdavanje ka-
reta. Navesti je progó, končno postajo,
razred, ki se namestava uporabiti. Ni po-
trebno prilagati frankiranih kuvert, ker
se določijo certifikat službeno.

— Draginjska doklada. Z naredbo
osrednje vlade z dne 28. aprila 1921 D. R.
br. 60.001, Ur. I. štev. 57, so se uredile
tudi učiteljstvu osebne draginjske dokla-
de izza dne 1. maja 1921, in sicer po dra-
ginjskih razredih. Ljubljana in Maribor
spadata v II., vsi ostali okraji v III., dra-
ginjski razred. Ker ne presegaio učitelj-
ske plače zneska letnih 6999 dinarjev,
znaša osebna draginjska doklada za stal-
ne učitelje v Ljubljani in Mariboru dnev-
nih 16, v vseh ostalih krajih pa 15 dinar-
jev. Z naredbo osrednje vlade z dne 6.
junija 1921 K. D. R. br. 80.000, Ur. I. štev.
68, se povišujejo vsem aktivnim uradni-
kom, ki uživajo draginjske doklade po
naredbi D. R. br. 60.001 in ki službujejo
izvun Srbije in Črne gore, dosedanje
osebne draginjske doklade izza dne 1.
maja 1921 za 10%.

— Osebna draginjska
doklada stalnih učiteljev znaša toraj iz-
za 1. maja 1921 v Ljubljani in Mariboru
16 D + 1.6 D = 17.6 D, v vseh ostalih
krajih pa 15 D + 1.5 D = 16.5 D dnev-
no. Pomožnim učiteljem pristaja v Ljub-
ljani in Mariboru draginjska doklada po
12 D + 1.2 D = 13.2 D, drugod pa 11.5 D
+ 1.15 D = 12.65 D dnevno. Učitelji, ki
so doslej prejemali višjo draginjsko do-
klado (18 D) kakor jo določata gornji na-
redbi, bodo isto še nadalje uživali. Raz-
lika 40 para, odnosno 1.50 D se smatra
kot osebna doklada. Upokojenecem (upo-
kojenkam in vdovam) izvun Srbije in Čr-
ne gore, ki uživajo pokojnino v kronah,
se povišuje osebna draginjska doklada
izza 1. maja 1921, in sicer: 1. onim, ki
imajo letne pokojnine do všteti 3000 K,
na skupni znesek 1200 K na mesec in
2. onim, ki imajo letne pokojnine nad 3000
kron na skupni znesek 1500 K na mesec.
Upokojenici, zaposleni v državni službi
(suplenti), imajo pravico do iste draginj-
ske doklade kakor aktivni uslužbenci.
Doklada gre otrokom v smislu člena 2.
redoma do izpolnjenega 16. leta, izjemno-
ma v smislu člena 4, tudi po izpolnjenem
16 letu (1. telesna ali duševna nesposob-
nost za delo in 2. šolanje s dovoljnim
uspehom do 23. leta), z omejitvami, ome-
nitvami v členu 2. in 3. naredbe Ur. I.
štev. 57. Rodbinska doklada za brate in
sestre je v smislu člena 12. naredbe K.
D. R. br. 80.000, ukinjena (izjema so vojne
sirote). Glede rodbinskih doklad za otro-
ke, za očeta in mater, za deda in babico
po očetu, veljajo še določila člena 2., 3.,
4. in 5. naredbe D. R. br. 60.001, Ur. I.
štev. 57. Osebne draginjske doklade so
se uredile in nakazale učiteljstvu v Ljub-
ljani s plačo za mesec julij, ostalemu učitelj-
stvu se na nakazejo urejene osebne
draginjske doklade s plačo za avgust t. l.
Rodbinske doklade se uredi v smislu no-
vih določil deloma že ta mesec, ostale pa
pri plači za september t. l.

— Tovarišem na obrtnih in trgovskih
nadaljevalnih šolah. Prejeli smo v objavo:
Najemnina je zvišana. Plačevali bomo.
Obrtnikom in trgovcem se ne bo to po-
znalo, ker bodo znali več kot primerno
zveljaviti vse to breme na odjemalce, med
katerimi smo tudi mi. Začnimo pravočas-
no! Povejmo takoj, da tudi mi ne more-
mo več za to plačilo delati v obrtnih in
trgovskih nadaljevalnih šolah! Ne nase-
dimo tistim, ki trde, da smo že dobro pla-
čani! Če so nam plačevali lani po 20 K
za uro, v prihodnje ne smemo biti s tem
zadovoljni, ker ne moremo biti. Kmalu
bomo okušali sad povišanja najemnin.
Zatorej pripravimo že sedaj razne šolske
odbore na to, da zahtevamo primerno
zvišanje. Odkod naj se vzame? Na to mi
ne odgovarjamo kot delodjemalci. Tudi

noben trgovec in obrtnik nas ne bo vpra-
šal, kje naj mi vzamemo, ampak plače-
vati bo treba višje in višje. Umevno. Vsa-
kemu svoje, torej tudi nam to, kar nam
gre. Pripravimo se, da bomo izvojevali
svoje opravičene zahteve, predno se prr-
čne pouk! Pristojne oblasti imajo po tem
drezanju tudi dovolj časa, da razmišljajo
o pokritju. Po tem načinu se bo mogel
pouk pravočasno pričeti, da ne bo nihče
trpel kake škode. — Pri ti priliki se opo-
zaria tovariše na sklep, da se pouk ob
nedeljah ne vrši; če pa — potem dvojno
plačilo ob nedeljah. — O tem bi še go-
vorili. Kaj? Kje? To velja za vse tova-
riše v Sloveniji, da bomo složni!

— Iz ljubljanskega mestnega šolske-
ga sveta. Zapisnik zadnje redne seje z
dne 27. maja 1921 se odobri brez uгово-
ra. Krajše poročilo o personalijah izza
zadnje dobe se vzame na znanje. Več
prošenj za dovolitev ali pa za podaljša-
nje bolniškega dopusta je višjemu šol-
skemu svetu predložiti s priporočilom
ugoditve. Poročila okrajnega šolskega
nadzornika o nadzorovanju I. mestne de-
ške meščanske šole, mestne štiritirazredne
ljudske šole na Barju, I. mestne dekliške
meščanske šole, zasebne deške petraz-
rednice pri po. Salezijancih na Rakovni-
ku, I. mestne dekliške ljudske šole, mest-
nih manjšinskih šol, zasebne dekliške
ljudske in zasebne dekliške meščanske
šole v Lichtenthurničnem sirotišču, II.
mestne deške meščanske šole in mestne
pomožne šole — vse za šolsko leto 1920/
21 vzmemo se na znanje in jih je predlo-
žiti višjemu šolskemu svetu v odobrenje.
Za podelitev treh stalnih učnih mest na
mestnih deških in za podelitev štirih stal-
nih učnih mest na mestnih dekliških me-
ščanskih šolah, dalje za podelitev šestih
stalnih učnih mest na I., osmih na II., treh
na III., dveh na IV. in petih na šišenski
deški ljudski šoli: za podelitev štirih stal-
nih učnih mest na I., treh na III., in petih
na šišenski dekliški ljudski šoli, končno
za razpisano učno mesto stalne nadučit-
eljice in voditeljice na I. mestni dekliški
ljudski šoli predložijo se višjemu šolskemu
svetu tropredlogi. Ko se reši še troje
vprašanih merečih na eventuelno razšir-
jenje obstoječih šol in pa na način vpisa-
vanja v bodočem šolskem letu, zaključí
predsednik sejo.

— Šolska mladina deške in dekliške
šole v Št. Juriju ob lužni železnici je vpr-
zorila na Vidovdan in 29. junija čarobno
dvodejanko s petjem »Prstan« in pa dra-
matičen prizor »Morje plaka«. Vrlemu in
požrtvovalnemu učiteljstvu prisrčna za-
hvala.

— Višji šolski svet je izrekel vsemu
učiteljskemu zboru na I. mestni deški
ljudski šoli za uspešno delovanje na šoli
svojo pohvalo. Posebno pohvalo je pa iz-
rekel ravnatelju Jakobu Dimniku za vzor-
no vodstvo šole.

— Nerazdeljen pouk na meščanskih
šolah. Na kmetih dobivamo meščanske
šole. Za prosveto in napredek naroda ne-
precenljivega pomena! Ne nameravam pa
razpravljati o tem pomenu — odveč je
dokazovati, da je 2 + 2 = 4 — temveč
opozoriti hočem na velik nedostatek, ki
ga je opaziti na meščanskih šolah na
kmetih: iz okoliških šol je dotok slab!
Poslužujejo se mešč. šole večinoma le
otroci iz domačih šole, kvečjemu — a zelo
maloštevilno — tudi iz ene ali dveh naj-
bližjih. S tem je celoten uspeh — delovati
v celi okolici — seveda iluzoren. Priteg-
niti se mora ukazalno deco iz cele oko-
lice! Kot glavni vzrok tega pojava sma-
tram tole: Kmetje rabijo deco za delo;
če pošljejo otroka v oddaljeno meščan-
sko šolo, se poslovi jutraj in se vrne
šele zvečer (saj vemo, da se šolarjem na
potu domov ne mudi). In to naj bi trajalo
skozi tri ali štiri leta! Večina kmetov tega
ne utrpí. Če pa se upelje na mešč. šolah
nerazdeljen pouk, od 8—13 ure, so šol-
arji staršem malone ves popoldan na
razpolago. Razventega ima tak šolar
vsak dan tudi toplo kosilo, kar je za te-
lesni razvoj zelo važno. Ne vem, kakšen
tehnen vzrok bi govoril proti tej uvedbi?
Sicer pa, če so našli to kot umestno za
srednje šole, ki obsegajo isto starostno
dobo (nižji razredi), zakaj bi se ne dalo
uveljaviti tudi na meščanskih šolah? —
A. O.

— Pozor učiteljski abiturienti! V lo-
gaškem šolskem okraju je višji šolski
svet razširil in ustanovil več novih šol.
Ob italijanski meji je nujno potrebno za-
sesti vsa ta prazna mesta. Pridno delo v
šoli in izven šole ob meji je zelo potreb-
no, da se bo ogenj prosvete in napredka
širil med naše brate preko meje. Zlasti
moških moči primanjkuje. Narodni delav-
ci in delavke na plan! Vlagajte prošnje
na okrajni šolski svet v Logatec!

8. Ferd. Juvanec: »Pastir«, moški zbor.
9. Schubert: »Impromptu« (IV.), klavir, dvo-
ročno.
10. E. Adamič: »Dudeldajčki«, ženski dvo-
spev s klavirjem.
11. a) J. Kocjan: »Serenada«;
b) David: »Koncertne variacije«. Gosli,
Fr. Serajnik.

12. Smetana: »Zbor iz Prodane neveste«, mešan zbor s klavirjem.

Vstopnina: I. sedeži 5 din., II. sedeži 4 din., III. sedeži 3 din., stojišča 1 dinar.

Predprodaja vstopnic in trgovini: Čeh-Vršič.

Udeležniki banketa se naj oglede do 5. avgusta pri

gov. Cirilu Mikl, učitelju v Ljutomeru.

Vsi tovariši, posebno sedanjí in nekdanji čla-
ni se vlnudno vabijo, da se proslave mnogobroj-
ne udeležbe.

Odbor.
+ Učiteljsko društvo za rogaški okraj zbo-
ruje v soboto dne 6. avgusta 1921 ob 11. uri v
šolskem poslopiju v Zrečah.

Dnevni red:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Risanje (tov. nadz. Schell).
4. Telovadba (tov. Podlogar).
5. Določitev delegatov za pokr. skupščino
UUU v Rogški Slatini.
6. Slučajnosti.

Se neorganizirano učiteljstvo se pozivlja,
da se tega zborovanja gotovo udeleži.

Prijave glede kosila je nasloviti na tovariša

Mravljaka, nadučitelja v Zrečah. **Odbor.**

+ Učiteljsko društvo za brežiški in sevn-
ski okraj zboruje v četrtek 4. avgusta ob pol

11. uri v šoli v Brežicah. Na dnevnem redu je

volitev delegatov za letošnje pokrajinsko skup-

ščino UJU v Rogški Slatini. Pobiralo se bo

tudi članarina za Slov. Šol. Matico. Morebitni

samosvojni predlogi za pokrajinsko skupščino

naj se vpošljejo pred zborovanjem društvenemu

odboru. Pričakujemo obilne udeležbe. —

Odbor.

+ Učiteljstvo za marenberški okraj zboruje

v sredo dne 10. avgusta dopoldne ob pol 10 uri v

Ribnici na Pohorju s sledečim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Poročilo o seji širšega sosveta.
4. Volitev delegata in namestnika za celjsko

zborovanje.

5. »Cloveštvo in telovadba«. (Podava g. prof.

Schaup.)

Radi obeda se naj vsak javi pri šolskem vod-

stvu v Ribnici n. P.

Vse članstvo vabi k polnoštevilni udeležbi —

odbor.

+ Učiteljsko društvo za Svetlovarski okraj

zboruje v soboto 6. avgusta t. l. pri Sv. Trojici

v Sl. g. ob 10 uri. Dnevni red: 1. Podavanje po-

verjenika za uk in bogocastje g. dr. Skaberneta o

prosvetnem delu učiteljstva; 2. Podavanje nad-

zornika za šolsko vrtnarstvo g. And. Skulja o ure-

jevanju in oskrbovanju šolskih vrtov po učitelj-

skem zboru. 3. Predavanje aktualnega vprašanja

po g. dr. Maksu Kovičicu. Društvene zadeve

in slučajnosti. — Društveni, vsi na zborovanje,

tudi eden naj ne manjka! Sosednjih okrajev šole

se s tem vlnudno vabijo, pridite, dobro došli! —

Franjo Kranjc, t. č. predsednik.

+ Učiteljsko društvo za Meziško dolino. Uči-

teljsko zborovanje, ki se je vršilo 23. m. mes.

na Poljani, je bilo izredno dobro obiskano, kajti

manjkala je le — ena članica.

Zborovanje je zelo burno pričelo, kajti učitelj-

stvo je zbog zavlačevanja otvoritve šolske šole

od strani poklicane šolske oblasti bilo zelo raz-

burjeno. Deželna vlada je dala za šolo že zdav-

naj 12.000 K, za najpotrebnejšo opravilo je pre-

skrbjeno — našlo se je tudi primerno postopje —

toda cela akcija spi, ker ravnatelj je karne na

Ravnem gosp. Lorberan (pruski državljani) ne da

poslopija. Oblast pa je premeška, da napravi red!

Ogorčenje je tudi zbudilo dejstvo, da šolski odbor

nima sej, četudi je učiteljstvo v interesu šolstva

prosilo za redne seje. Odštevisi sejo, ko se je kon-

stituiral šolski odbor (18. I.) je bila le — ena se-

ja. Meziška dolina je obmejna pokrajina in nika-

kor ne gre, da se šolske razmere tako omalovažu-

jejo. Sklenilo se je poslati deputacijo h gospodu

glavarju.

G. nadz. Skulj iz Ljubljane je podal smernice,

kako urediti vrt, da bo služil kot učilo. Med dru-

žimi je bila sprejeta sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo UJU v Meziški dolini zbra-

Tov. Simon poda nekaj občnih dobrih smernic

za sestavo učnih načrtov iz zemljepisja.

Prihodnje zborovanje se vrši v Kotljah.

+ Učiteljsko društvo za logaški okraj je zbo-

rovalo 9. julija t. l. na Raketu s popolno udeležbo.

Zborovanja se je udeležil tudi g. višji šol. nad-

zornik Gangl. Nadzornik tov. Kabaj je poročal o

nadzorovanju šol, izrazil svoje zadovoljstvo in pri-

pomnil, da morajo biti do novembra t. l. vsi po-

drobni učni načrti urejeni. Oglasil se je k besedi

višji šolski nadzornik tov. Gangl, burno pozdrav-

ljen, ter povedal svoje mnenje glede srbohrvašči-

ne. Zadovoljen z nadzornikovim poročilom pripo-

roča slovo in delovanje v šoli, ker najde to odmev

tudi zunaj šole. Nato nam je podal v glavnih pote-

zah načela novega šol. zakona. Zborovalci so z

zanimanjem poslušali vsebino prepričani, da se

učiteljstvu obetajo boljši časi. Za lepo in zanimivo

poročilo se mu je predsednik toplo zahvalil. Za

tem je predaval tov. Znidaršič o izvenšolskem

delovanju. Priporoča med drugim ustanovitve

prosvetnih društev, kjer jih še ni in sodelovanje

tovarišev in tudi tovarišic. Končno nam je po mož-

nosti podal statistiko vseh društev v okraju s po-

sameznimi imeni. Vseh društev je našel 44 ter

tudi dognal 26 oseb sposobnih za 11 raznih strok.

— Sledila je volitev v stalni odbor. Predlagani so

bili: Za logaški odsek tov. Stravs in tov. Punčuh,

za cerkniško-loški odsek pa tov. Znidaršič in to-

varišica Remžgar Marija in tov. Kosin. (Sprejeto.)

Kot delegata za pokrajinsko skupščino v Celju sta

se javila tov. Punčuh Leop. in tov. Remžgar Ma-

rija, za njuna namestnika pa sta določena tovariš

Stravs in tov. Modic Marija.

V knjižnični odbor se izvolijo: tov. Punčuh,

Golli Ana, Kranar-Leider, Justin Hvala, Tilka Do-

lenc in Stravs. Končno je prelagal tov. Punčuh, da

se odpošlje na kabinetno pisarno udanostno izja-

vo, kar je bilo saglasno sprejeto.

+ Učiteljsko društvo za Ptuj in ptujski okraj

je zborovalo 7. julija v Ptuj.

Se nekaj jih je v našem okraju, ki pridejo k

zborovanju le takrat, ko nujno rabijo reči, ki se

kupijo v Ptuj. In še takrat pridejo, motijo ne-

kaj časa zborovanje z medsebojnim kramljanjem

in ko vidijo, da je prevelika večina tistih, ki jim

je zborovanje nekaj resnega, se oprostijo pri na-

blížjih, češ: nam je to že vse preneumno. Eden

za drugim izginijo, skupno pa zavijejo pri dru-

gem ogla na levo in nadaljujejo tam svojo »kri-

tiko«. Kdo ve, morda bi nosil vodo v morje, če

bi jim poskusil razložiti izobraževalno vrednost

učit. zborovanj. Nasvet: malo dobre volje in sa-

mi se boste prepričali! Malo jih je, ki jih bodo

razburile te besede, a človek bi želel, da bi ne

bilo nobenega.

G. dr. Pivko se je opravičil, ker ni mogel

priti, da bi predaval o izvenšolskem delu. Zato

se je vršil o tem predmetu le razgovor, pri ka-

terem so se zbrali podatki za enako predavanje

pri okrajni konferenci. — Za zborovanje ljublj.

poverjenika UJU v Rog. Slatini so se izvolili:

delegati: tov. Gorup in Zolnar Ivan, tovarišica

Kaukler; namestniki: tov. Majcen in Pertot, to-

varišica Bezjakova. Soglasno je bil sprejet pred-

log: delegati naj glasujejo proti sprejemu društva

mešč. šol, učiteljev v UJU. Zakaj? Ker je to pr-

vi korak k cepitvi naših vrst, ki se tudi ne da

opravičiti. Vprašamo jih: ali bi ne bila plemenita

tekmá v učit. društvih več vredna kot ljubosum-

ni separatizem? Saj imamo mešč. šol, učitelji lah-

ko se izven učit. zborovanj svoja posebna zbo-

rovanja, svoja predavanja, svoja posvetovanja —

čemu jim nova organizacija? Ali so se jim delale

v učit. društvih zapreke, ko je šlo za interese

meščanske šole? Ali je trpel prej njih ugled?

Smo jim bili prenziki? So se morda prepričali,

da je naša organizacija prešaba, da bi jih štčtila?

So našli pri nas zavist? Človek misli in misli,

požrtvovalnosti, da ste nam priredili bi-

vanje v enem najlepših delov Slovenije

čim najbolj udobno.

Po začrtani poti v dobrobit našega

naroda, da se dvigne njegova prosveta

široc domovine, hočemo vztrajno in do-

sledno delovati mi tukaj. Vi tamkaj. Vsi

skupno in enotno.

Najlepša Vam hvala sestre, bratje

zgoraj v Prlekiji in na Ptuijskem polju.

Nikdar ne zabimo Vaše bratske gosto-

liubnosti, ki je bila uprav ginljiva!

Zdravo!

Ljubljanski učiteljski pevski zbor.

Iz Jugoslavije.

— Vozna ugodnost na državni želez-

nici. Do dovolitve stalnih legitimacij daje

certifikate uprava državnih železnic v

Zagreb za učiteljstvo in člane rodbine.

Prošnje, kolekovane z 2 Din., je nasloviti

na Državne železnice kraljevstva SHS

direkcija Zagreb, odsjek za izdavanje ka-

reta. Navesti je prog. končno postajo,

razred, ki se namestava uporabiti. Ni po-

trebno prilagati frankiranih kuvert, ker

se določijo certifikat službeno.

— Draginska doklada. Z naredbo

osrednje vlade z dne 28. aprila 1921 D. R.

br. 60.001, Ur. l. štev. 57, so se uredile

tudi učiteljstvu osebne draginske dokla-

de izza dne 1. maja 1921, in sicer po dra-

ginskih razredih. Ljubljana in Maribor

spadata v II., vsi ostali okraji v III., dra-

ginski razred. Ker ne presegaio učitelj-

ske plače zneska letnih 6999 dinarjev,

znaša osebna draginska doklada za stal-

ne učitelje v Ljubljani in Mariboru dne-

vnih 16, v vseh ostalih krajih pa 15 dinar-

jev. Z naredbo osrednje vlade z dne 6.

junija 1921 K. D. R. br. 80.000, Ur. l. štev.

68, se povišujejo vsem aktivnim uradni-

komp, ki uživajo draginske doklade po

naredbi D. R. br. 60.001 in ki službujejo

izvun Srbije in Črne gore, doseadanje

osebne draginske doklade izza dne 1.

maja 1921 za 10%. — Osebna draginska

doklada stalnih učiteljev znaša toraj iz-

za 1. maja 1921 v Ljubljani in Mariboru

16 D + 1.6 D = 17.6 D, v vseh ostalih

krajih pa 15 D + 1.5 D = 16.5 D dnev-

no. Pomožnim učiteljem pristaja v Ljub-

ljani in Mariboru draginska doklada po

12 D + 1.2 D = 13.2 D, drugod pa 11.5 D

+ 1.15 D = 12.65 D dnevno. Učitelji, ki

so doslej prejemali višjo draginsko do-

klado (18 D) kakor jo določata gornji na-

redbi, bodo isto še nadalje uživali. Raz-

lika 40 para, odnosno 1.50 D se smatra

kot osebna doklada. Upokojenecem (upo-

kojenkam in vdovam) izvun Srbije in Čr-

ne gore, ki uživajo pokojnino v kronah,

se povišuje osebna draginska doklada

izza 1. maja 1921, in sicer: 1. onim, ki

imajo letne pokojnine do vstetih 3000 K,

na skupni znesek 1200 K na mesec in

2. onim, ki imajo letne pokojnine nad 3000

kron na skupni znesek 1500 K na mesec.

Upokojenici, zaposleni v državni službi

(suplenti), imajo pravico do iste dragin-

ske doklade kakor aktivni uslužbenci.

Doklada gre otrokom v smislu člena 2.

redoma do izpolnjenega 16. leta, izjemno

na v smislu člena 4, tudi po izpolnjenem

16 letu (1. telesna ali duševna nesposob-

nost za delo in 2. šolanje s dovoljnim

uspehom do 23. leta), z omejitvami, ome-

jenimi v členu 2, in 3. naredbe Ur. l.

štev. 57. Rodbinska doklada za brate in

8. Ferd. Juvanc: »Pastir«, moški zbor.
9. Schubert: »Impromptu« (IV.), klavir, dvo-
ročno.
10. E. Adamič: »Dudeldajčki«, ženski dvo-
spev s klavirjem.
11. a) J. Kocjan: »Serenada«.
- b) David: »Koncertne variacije«. Gosli,
Fr. Serajnik.

12. Smetana: »Zbor iz Prodane neveste«, mešan zbor s klavirjem.

Vstopnina: I. sedeži 5 din., II. sedeži 4
din., III. sedeži 3 din., stojišča 1 dinar.

Predprodaja vstopnic in trgovini: Čeh-Vršič.
Udeležniki banketa se naj oglašajo do 5. avgusta
pri tov. Cirilu Mikl, učitelju v Ljutomeru.

Vsi tovariši, posebno sedanjí in nekdanji čla-
ni se vlnudno vabijo, da se proslave mnogobroj-
ne udeležbe.

Odbor.
+ Učiteljsko društvo za rogaški okraj zbo-
ruje v soboto dne 6. avgusta 1921 ob 11. uri v
šolskem poslopiju v Zrečah.

Dnevni red:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Risanje (tov. nadz. Schell).
4. Telovadba (tov. Podlogar).
5. Določitev delegatov za pokr. skupščino
UUU v Rogški Slatini.
6. Slučajnosti.

Se neorganizirano učiteljstvo se pozivlja,
da se tega zborovanja gotovo udeleži.

Prijave glede kosila je nasloviti na tovariša
Mravljaka, nadučitelja v Zrečah. **Odbor.**

+ Učiteljsko društvo za brežiški in sevn-
ski okraj zboruje v četrtek 4. avgusta ob pol
11. uri v šoli v Brežicah. Na dnevnem redu je

volitev delegatov za letošnjo pokrajinsko skup-
ščino UJU v Rogški Slatini. Pobiralo se bo

tudi članarina za Slov. Šol. Matico. Morebitni
samostojni predlogi za pokrajinsko skupščino

naj se vpošljejo pred zborovanjem društvenemu
odboru. Pričakujemo obilne udeležbe.

Odbor.
+ Učiteljstvo za marenberški okraj zboruje

v sredo dne 10. avgusta dopoldne ob pol 10 uri v
Ribnici na Pohorju s sledečim vzporedom:

1. Zapisnik.
2. Dopisi.
3. Poročilo o seji širšega sosveta.
4. Volitev delegata in namestnika za celjsko
zborovanje.
5. »Cloveštvo in telovadba«. (Podava g. prof.
Schaup.)

Radi obeda se naj vsak javi pri šolskem vod-
stvu v Ribnici n. P.

Vse članstvo vabi k polnoštevilni udeležbi —
odbor.

+ Učiteljsko društvo za Svetlovarski okraj
zboruje v soboto 6. avgusta t. l. pri Sv. Trojici
v Sl. g. ob 10 uri. Dnevni red: 1. Podavanje po-
verjenika za uk in bogocastje g. dr. Skaberneta o
prosvetnem delu učiteljstva; 2. Podavanje nad-
zornika za šolsko vrtnarstvo g. And. Skulja o ure-
jevanju in oskrbovanju šolskih vrtov po učitelj-
skem zboru; 3. Predavanje aktualnega vprašanja
po g. dr. Maksu Kovičcu. Društvene zadeve
in slučajnosti. — Društveni, vsi na zborovanje,
tudi eden naj ne manjka! Sosednjih okrajev šole
se s tem vlnudno vabijo, pridite, dobro došli! —
Franjo Kranjc, t. č. predsednik.

+ Učiteljsko društvo za Mežiško dolino. Uči-
teljsko zborovanje, ki se je vršilo 23. mis. mes.
na Poljani, je bilo izredno dobro obiskano, kajti
manjkala je le — ena članica.

Zborovanje je zelo burno pričelo, kajti učitelj-
stvo je zbog zavlačevanja otvoritve holmske šole
od strani poklicane šolske oblasti bilo zelo raz-
burjeno. Deželna vlada je dala za šolo že zdav-
naj 12.000 K, za najpotrebnejšo opravilo je pre-
skrbjeno — našlo se je tudi primerno postopje —
toda cela akcija spi, ker ravnatelj jeklarne na
Ravnem gosp. Lorberan (pruski državljani) ne da
poslopija. Oblast pa je premehka, da napravi red!
Ogorčenje je tudi zbudilo dejstvo, da šolski odbor
nima sej, četudi je učiteljstvo v interesu šolstva
prosilo za redne seje. Odštevisi sejo, ko se je kon-
stituiral šolski odbor (18. I.) je bila le — ena se-
ja. Mežiška dolina je obmejna pokrajina in nika-
kor ne gre, da se šolske razmere tako omalovažu-
jejo. Sklenilo se je poslati deputacijo h gospodu
glavarju.

G. nadz. Skulj iz Ljubljane je podal smernice,
kako urediti vrt, da bo služil kot učilo. Med dru-
gimi je bila sprejeta sledeča resolucija:

Učiteljsko društvo UJU v Mežiški dolini zbra-
no 23. VI. 1921 stavi predlog glavnemu poverjeni-
štvu za agrarno reformo v Ljubljani, da se pri re-
šitvi agrarne reforme v Mežiški dolini pa tudi že
pri oddaji zemljišča v najem ozira na šole tukaj-
šnjega okraja, katere so v glavnem v rokah par-
veleposestnikov, da bo tako šolam omogočeno za-
dostiti zahtevam kmetijskega pouka, kajti marš-
katere šola nima niti vrta. Naši obč. agrarni od-
bori pa ne kažejo zanimanja za tozadevne šolske
potrebe.

Predsednik Močnik poudarja z ozirom na važ-
nost pouka o sadjereji in vrtnarstvu potrebo, po
posebnem šolskem naredbenim listom, ki bi naj
imel za prilogo list pedagoško-didaktične vsebine.
Tudi bi se v prilogi lahko razpravljalo o pouku
iz vrtnarstva sadjereje, kmetijstva, kolikor je
potrebno za šolo.

Tov. Möderndorfer je v svojem referatu:
»Laž, moč volje, alkoholno vprašanje« dokazoval,
da »Mladih junakov« na način kot priporoča od-
lok šolske oblasti ne bomo mnogo vzgojili. Iz-
voli se odsek, ki se bo z zadevo pečal nadalje in
stavil primerne predloge.

Tov. Simon poda nekaj občnih dobrih smernic
za sestavo učnih načrtov iz zemljepisja.

Prihodnje zborovanje se vrši v Kotljah.

+ Učiteljsko društvo za logaški okraj je zbo-
rovalo 9. julija t. l. na Raketu s popolno udeležbo.

Zborovanja se je udeležil tudi g. višji šol. nad-
zornik Gangl. Nadzornik tov. Kabaj je poročal o
nadzorovanju šol, izrazil svoje zadovoljstvo in pri-
pomnil, da morajo biti do novembra t. l. vsi po-
drobni učni načrti urejeni. Oglašil se je k besedi
višji šolski nadzornik tov. Gangl, burno pozdrav-
ljen, ter povedal svoje mnenje glede srbohrvašči-
ne. Zadovoljen z nadzornikovim poročilom pripo-
roča slogo in delovanje v šoli, ker najde to odmev
tudi zunaj šole. Nato nam je podal v glavnih pote-
zah načela novega šol. zakona. Zborovalci so z
zanimanjem poslušali vsebino prepričani, da se
učiteljstvu obetajo boljši časi. Za lepo in zanimivo
poročilo se mu je predsednik toplo zahvalil. Za
tem je predaval tov. Znidaršič o izvenšolskem
delovanju. Priporoča med drugim ustanovitve pro-
svetnih društev, kjer jih še ni in sodelovanje to-
varišev in tudi tovarišic. Končno nam je po mož-
nosti podal statistiko vseh društev v okraju s po-
sameznimi imeni. Vseh društev je naštel 44 ter
tudi dognal 26 oseb sposobnih za 11 raznih strok.

— Stedila je volitev v stalni odbor. Predlagani so
bili: Za logaški odsek tov. Stravs in tov. Punčuh,
za cerkniško-loški odsek pa tov. Znidaršič in to-
varišica Remžgar Marija in tov. Kosin. (Sprejeto.)

Kot delegata za pokrajinsko skupščino v Celju sta
se javila tov. Punčuh Leop. in tov. Remžgar Ma-
rija, za njuna namestnika pa sta določena tovariš
Stravs in tov. Modic Marija.

V knjižnični odbor se izvolijo: tov. Punčuh,
Golli Ana, Kranar-Leider, Justin Hvala, Tilka Do-
lenc in Stravs. Končno je prelagal tov. Punčuh, da
se odpošlje na kabinetno pisarno udanostno izja-
vo, kar je bilo saglasno sprejeto.

+ Učiteljsko društvo za Ptuj in ptujski okraj
je zborovalo 7. julija v Ptuj.

Se nekaj jih je v našem okraju, ki pridejo k
zborovanju le takrat, ko nujno rabijo reči, ki se
kupijo v Ptuj. In še takrat pridejo, motijo ne-
kaj časa zborovanje z medsebojnim kramljanjem
in ko vidijo, da je prevelika večina tistih, ki jim
je zborovanje nekaj resnega, se oprostijo pri na-
bližjih, češ: nam je to že vse prenemumno. Eden
za drugim izginejo, skupno pa zavijejo pri dru-
gem ogla na levo in nadaljujejo tam svojo »kri-
tiko«. Kdo ve, morda bi nosil vodo v morje, če
bi jim poskusil razložiti izobraževalno vrednost
učit. zborovanj. Nasvet: malo dobre volje in sa-
mi se boste prepričali! Malo jih je, ki jih bodo
razburile te besede, a človek bi želel, da bi ne
bilo nobenega.

G. dr. Pivko se je opravičil, ker ni mogel
priti, da bi predaval o izvenšolskem delu. Zato
se je vršil o tem predmetu le razgovor, pri ka-
terem so se zbrali podatki za enako predavanje
pri okrajni konferenci. — Za zborovanje ljublj.
poverjenika UJU v Rog. Slatini so se izvolili:
delegati: tov. Gorup in Zolnar Ivan, tovarišica
Kaukler; namestniki: tov. Majcen in Pertot, to-
varišica Bezjakova. Soglasno je bil sprejet pred-
log: delegati naj glasujejo proti sprejemu društva
mešč. šol. učiteljev v UJU. Zakaj? Ker je to pr-
vi korak k cepitvi naših vrst, ki se tudi ne da
opravičiti. Vprašamo jih: ali bi ne bila plemenita
tekmá v učit. društvih več vredna kot ljubosum-
ni separatizem? Saj imamo mešč. šol. učitelji lah-
ko še izven učit. zborovanj svoja posebna zbo-
rovanja, svoja predavanja, svoja posvetovanja —
čemu jim nova organizacija? Ali so se jim delale
v učit. društvih zapreke, ko je šlo za interese
meščanske šole? Ali je trpel prej njih ugled?
Smo jim bili prenziki? So se morda prepričali,
da je naša organizacija prešaba, da bi jih štčtila?
So našli pri nas zavist? Človek misli in misli,
pa ne najde vzroka, ki bi cepitev opravičil, le
znova se mu pa vsiljuje besede, ki jih je že
večkrat bral: Slovenci smo domišljavi, zelo do-
mišljavi... Če bomo dosledni, se bodo ustano-
vile še samostojne organizacije: obrtnega učitelj-
stva, učit. ročnih del, vrtnaric, mešč. šol. učit.
brez izpita, morda celo I. skupine, II. in III. in
če se bodo naravní zakoni ravnali po izpreme-
njenih razmerah, bomo po vsaki cepitvi močnej-
ši. Tudi učiteljstvo »Slov. Zveze« se ne sprej-
me, dokler se ne včlani pri okrajnih učit. dru-
štvih. — O naduč. Wankmüllerju se je sprejela
še ena spomenica, ki se odpošlje na viš. šol. svet.
Ali še ne bo konca? Sprejel se je še predlog, naj
se ljublj. pov. UJU prosi, da ukrene pri viš. šol.
svetu potrebne korake, da bodo cerkvene obla-
sti pismeno naznanile vse verske važe in da bo
učiteljstvo vedelo, kaj je pravzaprav njegova
dolžnost v tem oziru. Učiteljstvo ve, da ima
dolžnost do staršev in do otrok, ne pusti se pa
prezirati od nobene strani.

8. avgusta bo uradna konferenca, 10. novem-
bra pa zborovanje (zaradi počitnic odpade sept.
in oktober). **Tajnik.**

Učiteljstvu gornjeradganskega, ljutomer-
skega, ormoškega in ptujskega okraja.

Cenjene tovarišice! Dragi tovariši!

Dnevi, ki smo jih preživeli na naši
koncertni turneji v Vaših okrajih, nam
ostanejo nepozabni v spominu. Prepri-
čani, da smo z našimi pevskimi nastopi
poleg naše namere, okrepiti državno in
nacionalno misel, tudi visoko dvignili naš
stanovski ugled, smo si trdno v svesti,
da je velik del te zasluge na Vaši strani.
Niste se strašili truda in brezprimerne

požrtvovalnosti, da ste nam priredili bi-
vanje v enem najlepših delov Slovenije
čim najbolj udobno.

Po začrtani poti v dobrobit našega
naroda, da se dvigne njegova prosveta
široi domovine, hočemo vztrajno in do-
sledno delovati mi tukaj. Vi tamkaj, vsi
skupno in enotno.

Najlepša Vam hvala sestre, bratje
zgoraj v Prlekiji in na Ptuijskem polju.
Nikdar ne zabimo Vaše bratske gosto-
lubnosti, ki je bila uprav ginljiva!

Zdravo!

Ljubljanski učiteljski pevski zbor.

Iz Jugoslavije.

— Vozna ugodnost na državni želez-
nici. Do dovolitve stalnih legitimacij daje
certifikate uprava državnih železnic v
Zagreb za učiteljstvo in člane rodbine.
Prošnje, kolekovane z 2 Din., je nasloviti
na Državne železnice kraljevstva SHS
direkcija Zagreb, odsjek za izdavanje ka-
reta. Navesti je progó, končno postajo,
razred, ki se namestava uporabiti. Ni po-
trebno prilagati frankiranih kuvert, ker
se dopošlje certifikat službeno.

— Draginjska doklada. Z naredbo
osrednje vlade z dne 28. aprila 1921 D. R.
br. 60.001, Ur. I. štev. 57, so se uredile
tudi učiteljstvu osebne draginjske dokla-
de izza dne 1. maja 1921, in sicer po dra-
ginjskih razredih. Ljubljana in Maribor
spadata v II., vsi ostali okraji v III., dra-
ginjski razred. Ker ne presegaio učitelj-
ske plače zneska letnih 6999 dinarjev,
znaša osebna draginjska doklada za stal-
ne učitelje v Ljubljani in Mariboru dnev-
nih 16, v vseh ostalih krajih pa 15 dinar-
jev. Z naredbo osrednje vlade z dne 6.
junija 1921 K. D. R. br. 80.000, Ur. I. štev.
68, se povišujejo vsem aktivnim uradni-
kom, ki uživajo draginjske doklade po
naredbi D. R. br. 60.001 in ki službujejo
izvun Srbije in Črne gore, dosedanje
osebne draginjske doklade izza dne 1.
maja 1921 za 10%.

— Osebna draginjska
doklada stalnih učiteljev znaša toraj iz-
za 1. maja 1921 v Ljubljani in Mariboru
16 D + 1.6 D = 17.6 D, v vseh ostalih
krajih pa 15 D + 1.5 D = 16.5 D dnev-
no. Pomožnim učiteljem pristaja v Ljub-
ljani in Mariboru draginjska doklada po
12 D + 1.2 D = 13.2 D, drugod pa 11.5 D
+ 1.15 D = 12.65 D dnevno. Učitelji, ki
so doslej prejemali višjo draginjsko do-
klado (18 D) kakor jo določata gornji na-
redbi, bodo isto še nadalje uživali. Raz-
lika 40 para, odnosno 1.50 D se smatra
kot osebna doklada. Upokojenecem (upo-
kojenkam in vdovam) izvun Srbije in Čr-
ne gore, ki uživajo pokojnino v kronah,
se povišuje osebna draginjska doklada
izza 1. maja 1921, in sicer: 1. onim, ki
imajo letne pokojnine do všteti 3000 K,
na skupni znesek 1200 K na mesec in
2. onim, ki imajo letne pokojnine nad 3000
kron na skupni znesek 1500 K na mesec.
Upokojenici, zaposleni v državni službi
(suplenti), imajo pravico do iste draginj-
ske doklade kakor aktivni uslužbenci.
Doklada gre otrokom v smislu člena 2.
redoma do izpolnjenega 16. leta, izjemno-
ma v smislu člena 4, tudi po izpolnjenem
16 letu (1. telesna ali duševna nesposob-
nost za delo in 2. šolanje s dovoljnim
uspehom do 23. leta), z omejitvami, ome-
njenimi v členu 2. in 3. naredbe Ur. I.
štev. 57. Rodbinska doklada za brate in
sestre je v smislu člena 12. naredbe K.
D. R. br. 80.000, ukinjena (izjema so vojne
sirote). Glede rodbinskih doklad za otro-
ke, za očeta in mater, za deda in babico
po očetu, veljajo še določila člena 2., 3.,
4. in 5. naredbe D. R. br. 60.001, Ur. I.
štev. 57. Osebne draginjske doklade so
se uredile in nakazale učiteljstvu v Ljub-
ljani s plačo za mesec julij, ostalemu učitelj-
stvu se na nakazejo urejene osebne
draginjske doklade s plačo za avgust t. l.
Rodbinske doklade se uredi v smislu no-
vih določil deloma že ta mesec, ostale pa
pri plači za september t. l.

— Tovarišem na obrtnih in trgovskih
nadaljevalnih šolah. Prejeli smo v objavo:
Najemnina je zvišana. Plačevali bomo.
Obrtnikom in trgovcem se ne bo to po-
znalo, ker bodo znali več kot primerno
zvaliti vse to breme na odjemalce, med
katerimi smo tudi mi. Začnimo pravočas-
no! Povejmo takoj, da tudi mi ne more-
mo več za to plačilo delati v obrtnih in
trgovskih nadaljevalnih šolah! Ne nase-
dimo tistim, ki trde, da smo že dobro pla-
čani! Če so nam plačevali lani po 20 K
za uro, v prihodnje ne smemo biti s tem
zadovoljni, ker ne moremo biti. Kmalu
bomo okušali sad povišanja najemnin.
Zatorej pripravimo že sedaj razne šolske
odbore na to, da zahtevamo primerno
zvišanje. Odkod naj se vzame? Na to mi
ne odgovarjamo kot delodjemalci. Tudi

noben trgovec in obrtnik nas ne bo vpra-
šal, kje naj mi vzamemo, ampak plače-
vati bo treba višje in višje. Umevno. Vsa-
kemu svoje, torej tudi nam to, kar nam
gre. Pripravimo se, da bomo izvojevali
svoje opravičene zahteve, predno se prr-
čne pouk! Pristojne oblasti imajo po tem
drezanju tudi dovolj časa, da razmišljajo
o pokritju. Po tem načinu se bo mogel
pouk pravočasno pričeti, da ne bo nihče
trpel kake škode. — Pri ti priliki se opo-
zaria tovariše na sklep, da se pouk ob
nedeljah ne vrši; če pa — potem dvojno
plačilo ob nedeljah. — O tem bi še go-
vorili. Kaj? Kje? To velja za vse tova-
riše v Sloveniji, da bomo složni!

— Iz ljubljanskega mestnega šolske-
ga sveta. Zapisnik zadnje redne seje z
dne 27. maja 1921 se odobri brez uгово-
ra. Krajše poročilo o personalijah izza
zadnje dobe se vzame na znanje. Več
prošenj za dovolitev ali pa za podaljša-
nje bolniškega dopusta je višjemu šol-
skemu svetu predložiti s priporočilom
ugoditve. Poročila okrajnega šolskega
nadzornika o nadzorovanju I. mestne de-
ške meščanske šole, mestne štiritirazredne
ljudske šole na Barju, I. mestne dekliške
meščanske šole, zasebne deške petraz-
rednice pri oo. Salezijancih na Rakovni-
ku, I. mestne dekliške ljudske šole, mest-
nih manjšinskih šol, zasebne dekliške
ljudske in zasebne dekliške meščanske
šole v Lichtenthurničnem sirotišču, II.
mestne deške meščanske šole in mestne
pomožne šole — vse za šolsko leto 1920/
21 vzmemo se na znanje in jih je predlo-
žiti višjemu šolskemu svetu v odobrenje.
Za podelitev treh stalnih učnih mest na
mestnih deških in za podelitev štirih stal-
nih učnih mest na mestnih dekliških me-
ščanskih šolah, dalje za podelitev šestih
stalnih učnih mest na I., osmih na II., treh
na III., dveh na IV. in petih na šišenski
deški ljudski šoli: za podelitev štirih stal-
nih učnih mest na I., treh na III., in petih
na šišenski dekliški ljudski šoli, končno
za razpisano učno mesto stalne nadučit-
eljice in voditeljice na I. mestni dekliški
ljudski šoli predložijo se višjemu šolskemu
svetu tropredlogi. Ko se reši še troje
vprašanih merečih na eventualno razšir-
jenje obstoječih šol in pa na način vpisa-
vanja v bodočem šolskem letu, zaključí
predsednik sejo.

— Šolska mladina deške in dekliške
šole v Št. Juriju ob lužni železnici je vprí-
zorila na Vidovdan in 29. junija čarobno
dvodejanko s petjem »Prstan« in pa dra-
matičen prizor »Morje plaka«. Vrlemu in
požrtvovalnemu učiteljstvu prisrčna za-
hvala.

— Višji šolski svet je izrekel vsemu
učiteljskemu zboru na I. mestni deški
ljudski šoli za uspešno delovanje na šoli
svojo pohvalo. Posebno pohvalo je pa iz-
rekel ravnatelju Jakobu Dimniku za vzor-
no vodstvo šole.

— Nerazdeljen pouk na meščanskih
šolah. Na kmetih dobivamo meščanske
šole. Za prosveto in napredek naroda ne-
precenljivega pomena! Ne nameravam pa
razpravljati o tem pomenu — odveč je
dokazovati, da je 2 + 2 = 4 — temveč
opozoriti hočem na velik nedostatek, ki
ga je opaziti na meščanskih šolah na
kmetih: iz okoliških šol je dotok slab!
Poslužujejo se mešč. šole večinoma le
otroci iz domačih šole, kvečjemu — a zelo
maloštevilno — tudi iz ene ali dveh naj-
bližjih. S tem je celoten uspeh — delovati
v celi okolici — seveda iluzoren. Priteg-
niti se mora ukazalno deco iz cele oko-
lice! Kot glavni vzrok tega pojava sma-
tram tole: Kmetje rabijo deco za delo;
če pošljejo otroka v oddaljeno meščan-
sko šolo, se poslovi jutraj in se vrne
še le zvečer (saj vemo, da se šolarjem na
potu domov ne mudi). In to naj bi trajalo
skozi tri ali štiri leta! Večina kmetov tega
ne utrpí. Če pa se upelje na mešč. šolah
nerazdeljen pouk, od 8—13 ure, so šol-
arji staršem malone ves popoldan na
razpolago. Razventega ima tak šolar
vsak dan tudi toplo kosilo, kar je za te-
lesni razvoj zelo važno. Ne vem, kakšen
tehnen vzrok bi govoril proti tej uvedbi?
Sicer pa, če so našli to kot umestno za
srednje šole, ki obsegajo isto starostno
dobo (nižji razredi), zakaj bi se ne dalo
uveljaviti tudi na meščanskih šolah? —
A. O.

— Pozor učiteljski abiturienti! V lo-
gaškem šolskem okraju je višji šolski
svet razširil in ustanovil več novih šol.
Ob italijanski meji je nujno potrebno za-
sesti vsa ta prazna mesta. Pridno delo v
šoli in izven šole ob meji je zelo potreb-
no, da se bo ogenj prosvete in napredka
širil med naše brate preko meje. Zlasti
moških moči primanjkuje. Narodni delav-
ci in delavke na plan! Vlagajte prošnje
na okrajni šolski svet v Logatec!

— **Počitniška potovanja.** Kakor znano, smo imeli 26. junija t. l. v Ljubljani sestanek počitniške zveze, ki pa je bil skrajno slabo obiskan. Ker sem dobil z več strani vprašanja o rezultatu sestanka, podajam v odgovor sledeče: Izvedeli smo, da se je že enkrat hotelo tudi učitelstvo sprejeti v dijaški ferijalni savez in se to ni zgodilo, ker smo se že sami gitali. Ker je najboljša, da se tudi mi priključimo ferijalnemu savezu, se je na sestanku sklenilo to zopet preizkusiti. Pisal sem tozadevno v Beograd in upam, da dobimo odgovor tekom avgusta. Bržkone ne bomo za letošnje počitnice d. segli še nič, kajti, čeprav se združimo s ferijalnim savezom, ne dobimo za letošnje nikakih ugodnosti. Odgovor ferijalnega saveza obljavih takot, ko ga dobim. — V Mokronogu, dne 24. julija 1921. — Miroslav Zor.

— **Poverjenike Slovenske Šolske Mlade** prosi podpisani odbor, da začno zbirati članarino za leto 1921. »Letopis«, ki ga je sestavil in uredil vseučiliški profesor dr. Karel Ozvald, bo imel letos posebno zanimivo, čisto primerno vsebino, glede katere se bo razlikoval od vseh do zdaj izdelanih »Letopisov«. Kot druga knjiga izide II. zvezek Pivko-Schaupove »Telovadbe«. Tretja knjiga bo pa metodistične vsebine, in sicer iz peresa priznanega metodika okrajnega šolskega nadzornika Frana Finka. — Ljubljana, 25. julija 1921. — Dr. Ljudevit Pivko, predsednik. Dr. Maks Kovarčič, tajnik. Jakob Dimnik, blagajnik.

— **Orla vas v Savinji dolini:** Letošnji Vidov in Petrov dan ostaneta naši šol. mladeži v prijetnem spominu! Vidov dan je bil otroškega rajanja in veselja. Praznično je bilo njihovo razpoloženje, ko jim je pri slavnostni maši kipela iz mladih prs narodna himna. Nato je hitelo vse, drobno in mlado, na veselilni prostor da pripravi česar še treba. Delo je uspelo! Popoldan se je vršila prava otroška veselica. Zbrali so se učenci obeh razredov in njihovi gostje, oproščenci in bodoči šolarji. Snegulčica si je osvojila vse! Pritlikavci so vzbudili mnogo občudovanja in sineha, pristrčnega, otroškega! Ko pa so zarajale vile, bi se bila mlada publika najraje zavrtela v belem vencu malih plesalk. Tudi petje in deklamacije domorodnih pesmi so umeli ter gromko pritrdili, da ostanejo zvesti Jugoslovani! Program pa je obsegal tudi prosto zabavo. Ta se je razvila na vrtu, pri belem, mlečnem kruhu in sladkem čaju! Veselo je bilo! »Trčili bomo kakor veliki«, so rekli malčki in brneli so rožnati lončki in skodelice. Zvonki »živijo« je razgrevale rdeča ličeca in mala plesalka Ivanka je vzkliknila: »Tako je lepo, da je kar zlato!« Povem vam, da me je pogled na to zlato, veselo mladež, do solz vradostil! Da, to je bil njihov dan, dan mladih Jugoslovancev! Na Petrovo pa so se razveselili svojih malih roditelji in prijatelji! Prišlo jih je mnogo, mnogo! In njim so igrala solze veselja! Mladina je pač vseh! — Moralni in gmotni uspeh je bil res lep! Hvala čislanim gostom, okoličanom! Prav iskrena zahvala pa g. lesotrcu Sabotnjaku iz Sv. Petra, ki je naklonil našim malim bogat dar 400 K. Čisti dobiček — 2000 K — se bo porabil za šol. knjižnico in za samoučila ubogih šolarjev. B.

— **Iz radovliškega okraja.** Iz okrajne učiteljske knjižnice v Radovljici izposojne knjige tovariš Jos. Pleničar, šolski vodja v Radovljici, ki je bil voljen knjižničarjem. — Jos. Azman.

— **Državna trgovska šola v Mariboru.** Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukinje za šolsko leto 1921/22, pripravljeni razred na tukajšnji dvorazredni trgovski šoli.

— **Iz St. Petra pri Novem mestu.** Dne 10. julija je razstavila tukajšnja šola približno 264 komadov kvačkanih in pletenih ročnih del najrazličnejše oblike. Poleg tega je bilo razstavljenih čez 300 risb. Obiskovalci, ki so posekali razstavo ves dan v velikem številu, se niso mogli načuditi vsemu, kar so naredili njihovi otroci. Vsi so bili očarani in marsikatera pikra je padla na račun prejšnje zastarele šole. Isti dan popoldne so priredili otroci enodejanki »Kaznovani šaljivec« in »Čista vest« z deklamacijami in petjem. Pri predstavi je bila šolska soba zopet nabito polna. Ugajal je »Kaznovani šaljivec« in zbudil mnogo pristrčnega smeha. Istotako dobro je uspela »Čista vest«. Zlasti branjeveke in razni drugi nakupovalci so ljudem ugajali, ker so nastopali prav tako kakor pravi gledališki igralci. Tudi deklamirali so šolarji lepo in korajžno. Všeč jim je bil »Ciciban« in S. Gregorčičeva pesnitev »O nevihti«, ki jo je prednašala učenka 4. razreda narav-

nost ganljivo. Pred zaključkom predstave je nastopil še zbor pevcev in zapel prav ljubko »Lipa zelenela« in »Hej Slovenci«. V pretečenem šolskem letu se je tukajšnja šola razširila iz dvo- v štirirazrednico. Kakor povsod, so se tudi tukaj našli ljudje, ki so začeli ljudstvo ščuvati napram šoli in učiteljstvu. Zlasti jih bodo v oči učiteljske plače. Ko so si pa oledali razstavo in popoldansko predstavo, se je njihovo mnenje o šoli izpremenilo. Ljudstvo je spoznalo trud in delo tukajšnjega učiteljstva in ga bo poslej bolj drugače cenilo. Nasprotniki so se osramočeni umaknili v ozadije. Učiteljstvu pa kličemo: »Le tako naprej po začrtani poti.« Večkratne šolske prireditve bodo zblizale šolo in dom in pripravile na vzajemnemu delu. Ko se to zgodi, smemo upati na vzgojnem torišču najlepših uspehov.

— **Poučni izlet.** Dne 5. t. m. se je mladina višjih razredov iz Toplice pri Zagorju ob Savi udeležila pod vodstvom učitelja M. Pelka poučnega izleta v Ljubljano. Ob tej priliki smo si dopoldne do dobra ogledali deželni muzej, kjer nas je ljubezljivo sprejel in nato ves čas spremljal ter pojasnjeval obilico tolikih zanimivosti namestnik ravnatelja g. dr. Žibert. Nato smo obedovali v hotelu »Union«. Vsi izletniki so bili izborno postreženi, in sicer — brezplačno. Gospa Fiala ima do Zagorjanov še vedno posebno dobrohotno srce. Zato mi je prijetna dolžnost, tem potom v imenu izletnikov gospodu in gospe Fiali izreči najlepšo zahvalo! Popoldne smo šli pa na ljubljanski grad. Stolpa in nekdanih »šanc« smo si ogledali; raznotere zanimivosti v mestu ter njega bližnji in daljni okolici, predvsem kamniške planine. Narava nam je bila z vremenom izredno naklonjena. P. A. SKALA:

Neodrešena domovina.

— **Slovenske zahteve na šolskem polju.** Poslanec Virgil Šček, zastopnik goriških Slovencev v rimskem parlamentu, piše v tržaški »Edinosti« o slovenskih šolskih zadevah sledeče: »Mi zahtevamo realno-klasično slovensko gimnazijo v Gorici, v Trstu, realko in Idrji, realno-klasično hrvatsko gimnazijo v Pazinu, slovensko moško in žensko učiteljske v Gorici, hrvatski učiteljski v Pazinu in Voleskem, trgovske in obrtne šole v Trstu, Gorici, Pazinu in pomorsko strojno šolo v Lovranu. Italijanski jezik se ima gojiti v toliki meri na teh šolah, da ga bo vsak absolviranec popolnoma obvladal v činu in govoru. Glede visokošolskih študij se glasi naša zahteva: Reciprociteta med italijanskimi in jugoslovanskimi vseučilišči! Štolice za slavistiko na italijanskih vseučiliščih. Po priznani reciprociteti ne kaže našim akademikom študirati izključno v Jugoslaviji, kakor tudi ne v Italiji. Italijanski visokošolski študij zaostaja za inostranskim. V Rimu se povdaja študij v inozemstvu. Čili slovenskih dijakov na Primorskem mora biti: V vsakem oziru prekašati italijanske tovariše. To bi izdalo in imponiralo.«

Za rezervni sklad UJU. — Poverjeništvu Ljubljana.

Prostovoljni organizacijski davek — 1921.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

10. izkaz.

Po 80 K: Šolsko vodstvo St. Janž na Dolenskem, Prispevali so Berce 20 K, po 10 K pa: Schwaiger, Rojč, Uršič, Mržil, Debeljak in Omerza. Šentjanžki učiteljski zbor nam je poslal v letošnjem letu že sedmi prispevek, torej v polni meri zasluži javno pohvalo. Zdravo! Po 80 K: Francka Kunaverjeva — Polhov gradec. Po 40 kron: Repovž Miroslav — Ljubljana. — Današnji izkaz 200 K. Prej izkazanih 20.094 K. Skupaj 20.294 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Opomba: Ponavljam, da položnic nimam. Kdor je dobre volje, spiše rad tudi nakaznico. Štev. 512.

Listnica uredništva.

IV. Š.: Pride prihodnjič na vrsto. — Jos. M.: Ravnotako. Oglasi se še kaj! — IV. Š.: Notici prešli za to številko prepozno; za obljubljeno se priporočamo. — A. L.: Članek pride na vrsto čimprej.

Štev. 358/III.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. se razpiše v stalno nameščenje nastopna učna mesta:

1. Sv. Ana, služba za učitelja; prosto stanovanje.

2. Sv. Anton, služba za učitelja; prosto stanovanje.

3. Sv. Barbara, služba za učitelja; prosto stanovanje.

4. Marija Snežna, služba za učitelja.

5. Sv. Jurij v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

6. Sv. Rupert v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

7. Sv. Benedikt, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

Pod št. 5., 6. in 7. prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 24. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Sv. Lenart v Slov. gor., dne 20. julija 1921.

Predsednik: dr. Lajšič I. r.

V šolskem okraju Ljutomer se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Križ, 1 služba za učitelja.

2. Vučjavas, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Ljutomer,

dne 22. julija 1921.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Štev. 486.

V šolskem okraju Gornja Radgona se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Duh, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico; prosto stanovanje.

2. Sv. Jurij ob Ščavnici, 2 službi za učitelje.

3. Negova, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

4. Ščavnica, 1 služba za učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1921 K 850.850-70.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1.35. do 1.45. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 6 se ne odgovarja.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4.—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Izšli so:

„Narodne himne in domorodne pesmi za mladino“.

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani.

Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni

Dne 16. julija 1921 je ugrabila kruta smrt po kratki in mučni bolezni našo nadvse iskreno, ubljeno hčerko oz. sestrico

Milico

v 22. leti starosti 6 let.

V neizmerni bolesti globoko žalujemo:

Vida,
sestrica

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

Vida,
sestrica.

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

ZAHVALA.

V dnevih gorja in žalosti, ko nas je tako nepričakovano ostavila naša iskreno ljubljena hčerka oz. sestrica

Milica

se čutimo povsem nezmožne odzvati se za vse d. kaze sočutja in ljubezni. Bod nam torej dovoljeno izreči tem rečim za vse izraze sočutja in tolažbe iz globočine naših izmučenih src najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo.

Polenšak, dne 20. julija 1921.

Izšla je brošura:

Zbirka važnejših novih naredb in odredb za ljudske in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji.

Sestavil: Fr. Fink, okr. šol. nadzornik.
I. zvezek. (Od prevrata do konca I. 1920.)

To zelo potrebno, pregledno in praktično sestavljeno knjižico, priporočamo najtopleje vsem okrajnim in krajnim šolskim svetom, ravnateljstvom učiteljskega in meščanskega šol, šolskim vodstvom in vsemu učiteljstvu. Cena 5 D.

Dobiva se v knjigarni Učiteljske tiskarne.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količjak čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

— **Počitniška potovanja.** Kakor znano, smo imeli 26. junija t. l. v Ljubljani sestanek počitniške zveze, ki pa je bil skrajno slabo obiskan. Ker sem dobil z več strani vprašanja o rezultatu sestanka, podajam v odgovor sledeče: Izvedeli smo, da se je že enkrat hotelo tudi učitelstvo sprejeti v dijaški ferijalni savez in se to ni zgodilo, ker smo se že sami gitali. Ker je najboljša, da se tudi mi priključimo ferijalnemu savezu, se je na sestanku sklenilo to zopet preizkusiti. Pisal sem tozadevno v Beograd in upam, da dobimo odgovor tekom avgusta. Bržkone ne bomo za letošnje počitnice d. segli še nič, kajti, čeprav se združimo s ferijalnim savezom, ne dobimo za letošnje nikakih ugodnosti. Odgovor ferijalnega saveza obljavih takot, ko ga dobim. — V Mokronogu, dne 24. julija 1921. — Miroslav Zor.

— **Poverjenike Slovenske Šolske Mlade** prosi podpisani odbor, da začno zbirati članarino za leto 1921. »Letopis«, ki ga je sestavil in uredil vseučiliški profesor dr. Karel Ozvald, bo imel letos posebno zanimivo, čisto primerno vsebino, glede katere se bo razlikoval od vseh do zdaj izdelanih »Letopisov«. Kot druga knjiga izide II. zvezek Pivko-Schaupove »Telovadbe«. Tretja knjiga bo pa metodistične vsebine, in sicer iz peresa priznanega metodika okrajnega šolskega nadzornika Frana Finka. — Ljubljana, 25. julija 1921. — Dr. Ljudevit Pivko, predsednik. Dr. Maks Kovarčič, tajnik. Jakob Dimnik, blagajnik.

— **Orla vas v Savinji dolini:** Letošnji Vidov in Petrov dan ostaneta naši šol. mladeži v prijetnem spominu! Vidov dan je bil otroškega rajanja in veselja. Praznično je bilo njihovo razpoloženje, ko jim je pri slavnostni maši kipel iz mladih prs narodna himna. Nato je hitelo vse, drobno in mlado, na veselilni prostor da pripravi česar še treba. Delo je uspelo! Popoldan se je vršila prava otroška veselica. Zbrali so se učenci obeh razredov in njihovi gostje, oproščenci in bodoči šolarji. Snegulčica si je osvojila vse! Pritlikavci so vzbudili mnogo občudovanja in sineha, pristrčnega, otroškega! Ko pa so zarajale vile, bi se bila mlada publika najraje zavrtela v belem vencu malih plesalk. Tudi petje in deklamacije domorodnih pesmi so umeli ter gromko pritrdili, da ostanejo zvesti Jugoslovani! Program pa je obsegal tudi prosto zabavo. Ta se je razvila na vrtu, pri belem, mlečnem kruhu in sladkem čaju! Veselo je bilo! »Trčili bomo kakor veliki«, so rekli malčki in brneli so rožnati lončki in skodelice. Zvonki »živijo« je razgrevale rdeča ličeca in mala plesalka Ivanka je vzkliknila: »Tako je lepo, da je kar zlato!« Povem vam, da me je pogled na to zlato, veselo mladež, do solz vradostil! Da, to je bil njihov dan, dan mladih Jugoslovancev! Na Petrovo pa so se razveselili svojih malih roditelji in prijatelji! Prišlo jih je mnogo, mnogo! I njim so igrala solze veselja! Mladina je pač vseh! — Moralni in gmotni uspeh je bil res lep! Hvala čislanim gostom, okoličanom! Prav iskrena zahvala pa g. lesotrcu Sabotnjaku iz Sv. Petra, ki je naklonil našim malim bogat dar 400 K. Čisti dobiček — 2000 K — se bo porabil za šol. knjižnico in za samoučila ubogih šolarjev. B.

— **Iz radovliškega okraja.** Iz okrajne učiteljske knjižnice v Radovljici izposojne knjige tovariš Jos. Pleničar, šolski vodja v Radovljici, ki je bil voljen knjižničarjem. — Jos. Azman.

— **Državna trgovska šola v Mariboru.** Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukinje za šolsko leto 1921/22, pripravljeni razred na tukajšnji dvorazredni trgovski šoli.

— **Iz St. Petra pri Novem mestu.** Dne 10. julija je razstavila tukajšnja šola približno 264 komadov kvačkanih in pletenih ročnih del najrazličnejše oblike. Poleg tega je bilo razstavljenih čez 300 risb. Obiskovalci, ki so posekali razstavo ves dan v velikem številu, se niso mogli načuditi vsemu, kar so naredili njihovi otroci. Vsi so bili očarani in marsikatera pikra je padla na račun prejšnje zastarele šole. Isti dan popoldne so priredili otroci enodejanki »Kaznovani šaljivec« in »Čista vest« z deklamacijami in petjem. Pri predstavi je bila šolska soba zopet nabito polna. Ugajal je »Kaznovani šaljivec« in zbudil mnogo pristrčnega smeha. Istotako dobro je uspela »Čista vest«. Zlasti branjeveke in razni drugi nakupovalci so ljudem ugajali, ker so nastopali prav tako kakor pravi gledališki igralci. Tudi deklamirali so šolarji lepo in korajžno. Všeč jim je bil »Ciciban« in S. Gregorčičeva pesnitev »O nevihti«, ki jo je prednašala učenka 4. razreda narav-

nost ganljivo. Pred zaključkom predstave je nastopil še zbor pevcev in zapel prav ljubko »Lipa zelenela« in »Hej Slovenci«. V pretečenem šolskem letu se je tukajšnja šola razširila iz dvo- v štirirazrednico. Kakor povsod, so se tudi tukaj našli ljudje, ki so začeli ljudstvo ščuvati napram šoli in učiteljstvu. Zlasti jih bodo v oči učiteljske plače. Ko so si pa oledali razstavo in popoldansko predstavo, se je njihovo mnenje o šoli izpremenilo. Ljudstvo je spoznalo trud in delo tukajšnjega učiteljstva in ga bo poslej bolj drugače cenilo. Nasprotniki so se osramočeni umaknili v ozadije. Učiteljstvu pa kličemo: »Le tako naprej po začrtani poti.« Večkratne šolske prireditve bodo zblizale šolo in dom in pripravile vzajemnemu delu. Ko se to zgodi, smemo upati na vzgojnem torišču najlepši uspeh.

— **Poučni izlet.** Dne 5. t. m. se je mladina višjih razredov iz Toplice pri Zagorju ob Savi udeležila pod vodstvom učitelja M. Pelka poučnega izleta v Ljubljano. Ob tej priliki smo si dopolnili dober pregledni deželni muzej, kjer nas je ljubezljivo sprejel in nato ves čas spremljal ter pojasnjeval obilico tolikih zanimivosti namestnik ravnatelja g. dr. Žibert. Nato smo obedovali v hotelu »Union«. Vsi izletniki so bili izborno postreženi, in sicer — brezplačno. Gospa Fiala ima do Zagorjanov še vedno posebno dobrohotno srce. Zato mi je prijetna dolžnost, tem potom v imenu izletnikov gospodu in gospe Fiali izreči najlepšo zahvalo! Popoldne smo šli pa na ljubljanski grad. Stolpa in nekdanih »šanc« smo si ogledali; raznotere zanimivosti v mestu ter njega bližnji in daljni okolici, predvsem kamniške planine. Narava nam je bila z vremenom izredno naklonjena. P. A. SKALA.

Neodrešena domovina.

— **Slovenske zahteve na šolskem polju.** Poslanec Virgil Šček, zastopnik goriških Slovencev v rimskem parlamentu, piše v tržaški »Edinosti« o slovenskih šolskih zadevah sledeče: »Mi zahtevamo realno-klasično slovensko gimnazijo v Gorici, v Trstu, realko in Idrji, realno-klasično hrvatsko gimnazijo v Pazinu, slovensko moško in žensko učiteljske v Gorici, hrvatski učiteljski v Pazinu in Voleskem, trgovske in obrtne šole v Trstu, Gorici, Pazinu in pomorsko strojno šolo v Lovranu. Italijanski jezik se ima gojiti v toliki meri na teh šolah, da ga bo vsak absolviranec popolnoma obvladal v činu in govoru. Glede visokošolskih študij se glasi naša zahteva: Reciprociteta med italijanskimi in jugoslovanskimi vseučilišči! Štolice za slavistiko na italijanskih vseučiliščih. Po priznani reciprociteti ne kaže našim akademikom študirati izključno v Jugoslaviji, kakor tudi ne v Italiji. Italijanski visokošolski študij zaostaja za inostranskim. V Rimu se povdaja študij v inozemstvu. Čili slovenskih dijakov na Primorskem mora biti: V vsakem oziru prekašati italijanske tovariše. To bi izdalo in imponiralo.«

Za rezervni sklad UJU. — Poverjeništvu Ljubljana.

Prostovoljni organizacijski davek — 1921.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

10. izkaz.

Po 80 K: Šolsko vodstvo St. Janž na Dolenskem, Prispevali so Berce 20 K, po 10 K pa: Schwaiger, Rojč, Uršič, Mržil, Debeljak in Omerza. Sentjanški učiteljski zbor nam je poslal v letošnjem letu že sedmi prispevek, torej v polni meri zasluži javno pohvalo. Zdravo! Po 80 K: Francka Kunaverjeva — Polhov gradec. Po 40 kron: Repovž Miroslav — Ljubljana. — Današnji izkaz 200 K. Prej izkazanih 20.094 K. Skupaj 20.294 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Opomba: Ponavljam, da položnic nimam. Kdor je dobre volje, spiše rad tudi nakaznico. Štev. 512.

Listnica uredništva.

IV. Š.: Pride prihodnjič na vrsto. — Jos. M.: Ravnotako. Oglasi se še kaj! — IV. Š.: Notici prešli za to številko prepozno; za obljubljeno se priporočamo. — A. L.: Članek pride na vrsto čimprej.

Štev. 358/III.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. se razpiše v stalno nameščenje nastopna učna mesta:

1. Sv. Ana, služba za učitelja; prosto stanovanje.

2. Sv. Anton, služba za učitelja; prosto stanovanje.

3. Sv. Barbara, služba za učitelja; prosto stanovanje.

4. Marija Snežna, služba za učitelja.

5. Sv. Jurij v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

6. Sv. Rupert v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

7. Sv. Benedikt, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

Pod št. 5., 6. in 7. prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 24. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Sv. Lenart v Slov. gor., dne 20. julija 1921.

Predsednik: dr. Lajšič I. r.

V šolskem okraju Ljutomer se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Križ, 1 služba za učitelja.

2. Vučjavas, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Ljutomer,

dne 22. julija 1921.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Štev. 486.

V šolskem okraju Gornja Radgona se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Duh, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico; prosto stanovanje.

2. Sv. Jurij ob Ščavnici, 2 službi za učitelje.

3. Negova, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

4. Ščavnica, 1 služba za učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1921 K 850.850-70.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1.35. do 1.45. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 6 se ne odgovarja.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4.—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Izšli so:

„Narodne himne in domorodne pesmi za mladino“.

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani.

Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni

Dne 6. julija 1921 je ugrabila kruta smrt po kratki in mučni bolezni našo nadvse iskreno, ubljeno hčerko oz. sestrico

Milico

v 2. letu starosti 6 let.

V neizmerni bolesti globoko žalujemo:

Vida,
sestrica

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

Vida,
sestrica.

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

ZAHVALA.

V dnevih gorja in žalosti, ko nas je tako nepričakovano ostavila naša iskreno ljubljena hčerka oz. sestrica

Milica

se čutimo povsem nezmožne odzvati se za vse d. kaze sočutja in ljubezni. Bod nam torej dovoljeno izreči tem rečim za vse izraze sočutja in tolažbe iz globočine naših izmučenih src najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo.

Polenšak, dne 20. julija 1921.

Izšla je brošura:

Zbirka važnejših novih naredb in odredb za ljudske in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji.

Sestavil: Fr. Fink, okr. šol. nadzornik.
I. zvezek. (Od prevrata do konca I. 1920.)

To zelo potrebno, pregledno in praktično sestavljeno knjižico, priporočamo najtopleje vsem okrajnim in krajnim šolskim svetom, ravnateljstvom učiteljskega in meščanskega šol, šolskim vodstvom in vsemu učiteljstvu. Cena 5 D.

Dobiva se v knjigarni Učiteljske tiskarne.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količjak čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

— **Počitniška potovanja.** Kakor znano, smo imeli 26. junija t. l. v Ljubljani sestanek počitniške zveze, ki pa je bil skrajno slabo obiskan. Ker sem dobil z več strani vprašanja o rezultatu sestanka, podajam v odgovor sledeče: Izvedeli smo, da se je že enkrat hotelo tudi učitelstvo sprejeti v dijaški ferijalni savez in se to ni zgodilo, ker smo se že sami gitali. Ker je najboljša, da se tudi mi priključimo ferijalnemu savezu, se je na sestanku sklenilo to zopet poizkusiti. Pisal sem tozadevno v Beograd in upam, da dobimo odgovor tekom avgusta. Bržkone ne bomo za letošnje počitnice d. segli še nič, kajti, čeprav se združimo s ferijalnim savezom, ne dobimo za letošnje nikakih ugodnosti. Odgovor ferijalnega saveza obljavih tako, ko ga dobim. — V Mokronogu, dne 24. julija 1921. — Miroslav Zor.

— **Poverjenike Slovenske Šolske Mlade** prosi podpisani odbor, da začno zbirati članarino za leto 1921. »Letopis«, ki ga je sestavil in uredil vseučiliški profesor dr. Karel Ozvald, bo imel letos posebno zanimivo, čisto primerno vsebino, glede katere se bo razlikoval od vseh do zdaj izdelanih »Letopisov«. Kot druga knjiga izide II. zvezek Pivko-Schaupove »Telovadbe«. Tretja knjiga bo pa metodške vsebine, in sicer iz peresa priznanega metodika okrajnega šolskega nadzornika Frana Finka. — Ljubljana, 25. julija 1921. — Dr. Ljudevit Pivko, predsednik. Dr. Maks Kovarčič, tajnik. Jakob Dimnik, blagajnik.

— **Orla vas v Savinji dolini:** Letošnji Vidov in Petrov dan ostaneta naši šol. mladeži v prijetnem spominu! Vidov dan je bil otroškega rajanja in veselja. Praznično je bilo njihovo razpoloženje, ko jim je pri slavnostni maši kipela iz mladih prs narodna himna. Nato je hitelo vse, drobno in mlado, na veselilni prostor da pripravi česar še treba. Delo je vspelo! Popoldan se je vršila prava otroška veselica. Zbrali so se učenci obeh razredov in njihovi gostje, oproščenci in bodoči šolarji. Snegulčica si je osvojila vse! Pritlikavci so vzbudili mnogo občudovanja in sineha, pristrčnega, otroškega! Ko pa so zarajale vile, bi se bila mlada publika najraje zavrtela v belem vencu malih plesalk. Tudi petje in deklamacije domorodnih pesmi so umeli ter gromko pritrtili, da ostanejo zvesti Jugoslovani! Program pa je obsegal tudi prosto zabavo. Ta se je razvila na vrtu, pri belem, mlečnem kruhu in sladkem čaju! Veselo je bilo! »Trčili bomo kakor veliki«, so rekli malčki in brneli so rožnati lončki in skodelice. Zvonki »živijo« je razgrevale rdeča ličeca in mala plesalka Ivanka je vzkliknila: »Tako je lepo, da je kar zlato!« Povem vam, da me je pogled na to zlato, veselo mladež, do solz vradostil! Da, to je bil njihov dan, dan mladih Jugoslovancev! Na Petrovo pa so se razveselili svojih malih roditelji in prijatelji! Prišlo jih je mnogo, mnogo! In njim so igrala solze veselja! Mladina je pač vseh! — Moralni in gmotni uspeh je bil res lep! Hvala čislanim gostom, okoličanom! Prav iskrena zahvala pa g. lesotrcu Sabotnjaku iz Sv. Petra, ki je naklonil našim malim bogat dar 400 K. Čisti dobiček — 2000 K — se bo porabil za šol. knjižnico in za samoučila ubogih šolarjev. B.

— **Iz radovliškega okraja.** Iz okrajne učiteljske knjižnice v Radovljici izposojne knjige tovariš Jos. Pleničar, šolski vodja v Radovljici, ki je bil voljen knjižničarjem. — Jos. Azman.

— **Državna trgovska šola v Mariboru.** Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukinje za šolsko leto 1921/22, pripravljeni razred na tukajšnji dvorazredni trgovski šoli.

— **Iz St. Petra pri Novem mestu.** Dne 10. julija je razstavila tukajšnja šola približno 264 komadov kvačkanih in pletenih ročnih del najrazličnejše oblike. Poleg tega je bilo razstavljenih čez 300 risb. Obiskovalci, ki so posekali razstavo ves dan v velikem številu, se niso mogli načuditi vsemu, kar so naredili njihovi otroci. Vsi so bili očarani in marsikatera pikra je padla na račun prejšnje zastarele šole. Isti dan popoldne so priredili otroci enodejanki »Kaznovani šaljivec« in »Čista vest« z deklamacijami in petjem. Pri predstavi je bila šolska soba zopet nabito polna. Ugajal je »Kaznovani šaljivec« in zbudil mnogo pristrčnega smeha. Istotako dobro je uspela »Čista vest«. Zlasti branjeve in razni drugi nakupovalci so ljudem ugajali, ker so nastopali prav tako kakor pravi gledališki igralci. Tudi deklamirali so šolarji lepo in korajžno. Všeč jim je bil »Ciciban« in S. Gregorčičeva pesnitev »O nevihti«, ki jo je prednašala učenka 4. razreda narav-

nost ganljivo. Pred zaključkom predstave je nastopil še zbor pevcev in zapel prav ljubko »Lipa zelenela« in »Hej Slovenci«. V pretečenem šolskem letu se je tukajšnja šola razširila iz dvo- v štirirazrednico. Kakor povsod, so se tudi tukaj našli ljudje, ki so začeli ljudstvo ščuvati napram šoli in učiteljstvu. Zlasti jih bodo v oči učiteljske plače. Ko so si pa oledali razstavo in popoldansko predstavo, se je njihovo mnenje o šoli izpremenilo. Ljudstvo je spoznalo trud in delo tukajšnjega učiteljstva in ga bo poslej bolj drugače cenilo. Nasprotniki so se osramočeni umaknili v ozadije. Učiteljstvu pa kličemo: »Le tako naprej po začrtani poti.« Večkratne šolske prireditve bodo zblizale šolo in dom in pripravile vzajemnemu delu. Ko se to zgodi, smemo upati na vzgojnem torišču najlepši uspeh.

— **Poučni izlet.** Dne 5. t. m. se je mladina višjih razredov iz Toplice pri Zagorju ob Savi udeležila pod vodstvom učitelja M. Pelka poučnega izleta v Ljubljano. Ob tej priliki smo si dopoldne do dobra ogledali deželni muzej, kjer nas je ljubezljivo sprejel in nato ves čas spremljal ter pojasnjeval obilico tolikih zanimivosti namestnik ravnatelja g. dr. Žibert. Nato smo obedovali v hotelu »Union«. Vsi izletniki so bili izborno postreženi, in sicer — brezplačno. Gospa Fiala ima do Zagorjanov še vedno posebno dobrohotno srce. Zato mi je prijetna dolžnost, tem potom v imenu izletnikov gospodu in gospe Fiali izreči najlepšo zahvalo! Popoldne smo šli pa na ljubljanski grad. Stolpa in nekdanih »šanc« smo si ogledali; raznotere zanimivosti v mestu ter njega bližnji in daljni okolici, predvsem kamniške planine. Narava nam je bila z vremenom izredno naklonjena. P. A. SKALA.

Neodrešena domovina.

— **Slovenske zahteve na šolskem polju.** Poslanec Virgil Šček, zastopnik goriških Slovencev v rimskem parlamentu, piše v tržaški »Edinosti« o slovenskih šolskih zadevah sledeče: »Mi zahtevamo realno-klasično slovensko gimnazijo v Gorici, v Trstu, realko in Idrji, realno-klasično hrvatsko gimnazijo v Pazinu, slovensko moško in žensko učiteljske v Gorici, hrvatski učiteljski v Pazinu in Voleskem, trgovske in obrtne šole v Trstu, Gorici, Pazinu in pomorsko strojno šolo v Lovranu. Italijanski jezik se ima gojiti v toliki meri na teh šolah, da ga bo vsak absolviranec popolnoma obvladal v činu in govoru. Glede visokošolskih študij se glasi naša zahteva: Reciprociteta med italijanskimi in jugoslovanskimi vseučilišči! Štolice za slavistiko na italijanskih vseučiliščih. Po priznani reciprociteti ne kaže našim akademikom študirati izključno v Jugoslaviji, kakor tudi ne v Italiji. Italijanski visokošolski študij zaostaja za inostranskim. V Rimu se povdaja študij v inozemstvu. Čili slovenskih dijakov na Primorskem mora biti: V vsakem oziru prekašati italijanske tovariše. To bi izdalo in imponiralo.«

Za rezervni sklad UJU. — Poverjeništvu Ljubljana.

Prostovoljni organizacijski davek — 1921.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

10. izkaz.

Po 80 K: Šolsko vodstvo St. Janž na Dolenskem, Prispevali so Berce 20 K, po 10 K pa: Schwaiger, Rojc, Uršič, Mržil, Debeljak in Omerza. Sentjanški učiteljski zbor nam je poslal v letošnjem letu že sedmi prispevek, torej v polni meri zasluži javno pohvalo. Zdravo! Po 80 K: Francka Kunaverjeva — Polhov gradec. Po 40 kron: Repovž Miroslav — Ljubljana. — Današnji izkaz 200 K. Prej izkazanih 20.094 K. Skupaj 20.294 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Opomba: Ponavljam, da položnic nimam. Kdor je dobre volje, spiše rad tudi nakaznico. Štev. 512.

Listnica uredništva.

IV. Š.: Pride prihodnjič na vrsto. — Jos. M.: Ravnotako. Oglasi se še kaj! — IV. Š.: Notici prešli za to številko prepozno; za obljubljeno se priporočamo. — A. L.: Članek pride na vrsto čimprej.

Štev. 358/III.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. se razpiše v stalno nameščenje nastopna učna mesta:

1. Sv. Ana, služba za učitelja; prosto stanovanje.

2. Sv. Anton, služba za učitelja; prosto stanovanje.

3. Sv. Barbara, služba za učitelja; prosto stanovanje.

4. Marija Snežna, služba za učitelja.

5. Sv. Jurij v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

6. Sv. Rupert v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

7. Sv. Benedikt, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

Pod št. 5., 6. in 7. prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 24. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Sv. Lenart v Slov. gor., dne 20. julija 1921.

Predsednik: dr. Lajšič I. r.

V šolskem okraju Ljutomer se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Križ, 1 služba za učitelja.

2. Vučjavor, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Ljutomer,

dne 22. julija 1921.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Štev. 486.

V šolskem okraju Gornja Radgona se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Duh, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico; prosto stanovanje.

2. Sv. Jurij ob Ščavnici, 2 službi za učitelje.

3. Negova, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

4. Ščavnica, 1 služba za učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1921 K 850.850-70.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1.35. do 1.45. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 6 se ne odgovarja.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4.—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Izšli so:

„Narodne himne in domorodne pesmi za mladino“.

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani.

Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni

Dne 6. julija 1921 je ugrabila kruta smrt po kratki in mučni bolezni našo nadvse iskreno, ubljeno hčerko oz. sestrico

Milico

v 2. letu starosti 6 let.

V neizmerni bolesti globoko žalujemo:

Vida,
sestrica

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

Vida,
sestrica.

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

ZAHVALA.

V dnevih gorja in žalosti, ko nas je tako nepričakovano ostavila naša iskreno ljubljena hčerka oz. sestrica

Milica

se čutimo povsem nezmožne odzvati se za vse d. kaze sočutja in ljubezni. Bod nam torej dovoljeno izreči tem rečim za vse izraze sočutja in tolažbe iz globočine naših izmučenih src najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo.

Polenšak, dne 20. julija 1921.

Izšla je brošura:

Zbirka važnejših novih naredb in odredb za ljudske in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji.

Sestavil: Fr. Fink, okr. šol. nadzornik.
I. zvezek. (Od prevrata do konca I. 1920.)

To zelo potrebno, pregledno in praktično sestavljeno knjižico, priporočamo najtopleje vsem okrajnim in krajnim šolskim svetom, ravnateljstvom učiteljskega in meščanskega šol, šolskim vodstvom in vsemu učiteljstvu. Cena 5 D.

Dobiva se v knjigarni Učiteljske tiskarne.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količjak čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

— **Počitniška potovanja.** Kakor znano, smo imeli 26. junija t. l. v Ljubljani sestanek počitniške zveze, ki pa je bil skrajno slabo obiskan. Ker sem dobil z več strani vprašanja o rezultatu sestanka, podajam v odgovor sledeče: Izvedeli smo, da se je že enkrat hotelo tudi učitelstvo sprejeti v dijaški ferijalni savez in se to ni zgodilo, ker smo se že sami gitali. Ker je najboljša, da se tudi mi priključimo ferijalnemu savezu, se je na sestanku sklenilo to zopet poizkusiti. Pisal sem tozadevno v Beograd in upam, da dobimo odgovor tekom avgusta. Bržkone ne bomo za letošnje počitnice d. segli še nič, kajti, čeprav se združimo s ferijalnim savezom, ne dobimo za letošnje nikakih ugodnosti. Odgovor ferijalnega saveza obljavih tako, ko ga dobim. — V Mokronogu, dne 24. julija 1921. — Miroslav Zor.

— **Poverjenike Slovenske Šolske Mlade** prosi podpisani odbor, da začno zbirati članarino za leto 1921. »Letopis«, ki ga je sestavil in uredil vseučiliški profesor dr. Karel Ozvald, bo imel letos posebno zanimivo, čisto primerno vsebino, glede katere se bo razlikoval od vseh do zdaj izdelanih »Letopisov«. Kot druga knjiga izide II. zvezek Pivko-Schaupove »Telovadbe«. Tretja knjiga bo pa metodistične vsebine, in sicer iz peresa priznanega metodika okrajnega šolskega nadzornika Frana Finka. — Ljubljana, 25. julija 1921. — Dr. Ljudevit Pivko, predsednik. Dr. Maks Kovarčič, tajnik. Jakob Dimnik, blagajnik.

— **Orla vas v Savinji dolini:** Letošnji Vidov in Petrov dan ostaneta naši šol. mladeži v prijetnem spominu! Vidov dan je bil otroškega rajanja in veselja. Praznično je bilo njihovo razpoloženje, ko jim je pri slavnostni maši kipela iz mladih prs narodna himna. Nato je hitelo vse, drobno in mlado, na veselilni prostor da pripravi česar še treba. Delo je uspelo! Popoldan se je vršila prava otroška veselica. Zbrali so se učenci obeh razredov in njihovi gostje, oproščenci in bodoči šolarji. Snegulčica si je osvojila vse! Pritlikavci so vzbudili mnogo občudovanja in sineha, pristrčnega, otroškega! Ko pa so zarajale vile, bi se bila mlada publika najraje zavrtela v belem vencu malih plesalk. Tudi petje in deklamacije domorodnih pesmi so umeli ter gromko pritrdili, da ostanejo zvesti Jugoslovani! Program pa je obsegal tudi prosto zabavo. Ta se je razvila na vrtu, pri belem, mlečnem kruhu in sladkem čaju! Veselo je bilo! »Trčili bomo kakor veliki«, so rekli malčki in brneli so rožnati lončki in skodelice. Zvonki »živijo« je razgrevale rdeča ličeca in mala plesalka Ivanka je vzkliknila: »Tako je lepo, da je kar zlato!« Povem vam, da me je pogled na to zlato, veselo mladež, do solz vradostil! Da, to je bil njihov dan, dan mladih Jugoslovani! Na Petrovo pa so se razveselili svojih malih roditelji in prijatelji! Prišlo jih je mnogo, mnogo! I njim so igrala solze veselja! Mladina je pač vseh! — Moralni in gmotni uspeh je bil res lep! Hvala čislanim gostom, okoličanom! Prav iskrena zahvala pa g. lesotrcu Sabotnjaku iz Sv. Petra, ki je naklonil našim malim bogat dar 400 K. Čisti dobiček — 2000 K — se bo porabil za šol. knjižnico in za samoučila ubogih šolarjev. B.

— **Iz radovliškega okraja.** Iz okrajne učiteljske knjižnice v Radovljici izposojne knjige tovariš Jos. Pleničar, šolski vodja v Radovljici, ki je bil voljen knjižničarjem. — Jos. Azman.

— **Državna trgovska šola v Mariboru.** Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukinje za šolsko leto 1921/22, pripravljeni razred na tukajšnji dvorazredni trgovski šoli.

— **Iz St. Petra pri Novem mestu.** Dne 10. julija je razstavila tukajšnja šola približno 264 komadov kvačkanih in pletenih ročnih del najrazličnejše oblike. Poleg tega je bilo razstavljenih čez 300 risb. Obiskovalci, ki so posekali razstavo ves dan v velikem številu, se niso mogli načuditi vsemu, kar so naredili njihovi otroci. Vsi so bili očarani in marsikatera pikra je padla na račun prejšnje zastarele šole. Isti dan popoldne so priredili otroci enodejanki »Kaznovani šaljivec« in »Čista vest« z deklamacijami in petjem. Pri predstavi je bila šolska soba zopet nabito polna. Ugajal je »Kaznovani šaljivec« in zbudil mnogo pristrčnega smeha. Istotako dobro je uspela »Čista vest«. Zlasti branjeve in razni drugi nakupovalci so ljudem ugajali, ker so nastopali prav tako kakor pravi gledališki igralci. Tudi deklamirali so šolarji lepo in korajžno. Všeč jim je bil »Ciciban« in S. Gregorčičeva pesnitev »O nevihti«, ki jo je prednašala učenka 4. razreda narav-

nost ganljivo. Pred zaključkom predstave je nastopil še zbor pevcev in zapel prav ljubko »Lipa zelenela« in »Hej Slovenci«. V pretečenem šolskem letu se je tukajšnja šola razširila iz dvo- v štirirazrednico. Kakor povsod, so se tudi tukaj našli ljudje, ki so začeli ljudstvo ščuvati napram šoli in učiteljstvu. Zlasti jih bodo v oči učiteljske plače. Ko so si pa oledali razstavo in popoldansko predstavo, se je njihovo mnenje o šoli izpremenilo. Ljudstvo je spoznalo trud in delo tukajšnje učiteljstva in ga bo poslej bolj drugače cenilo. Nasprotniki so se osramočeni umaknili v ozadije. Učiteljstvu pa kličemo: »Le tako naprej po začrtani poti.« Večkratne šolske prireditve bodo zblizale šolo in dom in pripravile vzajemnemu delu. Ko se to zgodi, smemo upati na vzgojnem torišču najlepši uspeh.

— **Poučni izlet.** Dne 5. t. m. se je mladina višjih razredov iz Toplice pri Zagorju ob Savi udeležila pod vodstvom učitelja M. Pelka poučnega izleta v Ljubljano. Ob tej priliki smo si dopolnili dober pregledni deželni muzej, kjer nas je ljubezljivo sprejel in nato ves čas spremljal ter pojasnjeval obilico tolikih zanimivosti namestnik ravnatelja g. dr. Žibert. Nato smo obedovali v hotelu »Union«. Vsi izletniki so bili izborno postreženi, in sicer — brezplačno. Gospa Fiala ima do Zagorjanov še vedno posebno dobrohotno srce. Zato mi je prijetna dolžnost, tem potom v imenu izletnikov gospodu in gospe Fiali izreči najlepšo zahvalo! Popoldne smo šli pa na ljubljanski grad. Stolpa in nekdanih »šanc« smo si ogledali; raznotere zanimivosti v mestu ter njega bližnji in daljni okolici, predvsem kamniške planine. Narava nam je bila z vremenom izredno naklonjena. P. A. SKALA.

Neodrešena domovina.

— **Slovenske zahteve na šolskem polju.** Poslanec Virgil Šček, zastopnik goriških Slovencev v rimskem parlamentu, piše v tržaški »Edinosti« o slovenskih šolskih zadevah sledeče: »Mi zahtevamo realno-klasično slovensko gimnazijo v Gorici, v Trstu, realko v Idriji, realno-klasično hrvatsko gimnazijo v Pazinu, slovensko moško in žensko učiteljsko v Gorici, hrvatski učiteljski v Pazinu in Voleskem, trgovske in obrtne šole v Trstu, Gorici, Pazinu in pomorsko strojno šolo v Lovranu. Italijanski jezik se ima gojiti v toliki meri na teh šolah, da ga bo vsak absolviranec popolnoma obvladal v činu in govoru. Glede visokošolskih študij se glasi naša zahteva: Reciprociteta med italijanskimi in jugoslovanskimi vseučilišči! Štolice za slavistiko na italijanskih vseučiliščih. Po priznani reciprociteti ne kaže našim akademikom študirati izključno v Jugoslaviji, kakor tudi ne v Italiji. Italijanski visokošolski študij zaostaja za inostranskim. V Rimu se povdaja študij v inozemstvu. Čili slovenskih dijakov na Primorskem mora biti: V vsakem oziru prekašati italijanske tovariše. To bi izdalo in imponiralo.«

Za rezervni sklad UJU. — Poverjeništvu Ljubljana.

Prostovoljni organizacijski davek — 1921.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

10. izkaz.

Po 80 K: Šolsko vodstvo St. Janž na Dolenskem, Prispevali so Berce 20 K, po 10 K pa: Schwaiger, Rojč, Uršič, Mrzlj, Debeljak in Omerza. Šentjanžki učiteljski zbor nam je poslal v letošnjem letu že sedmi prispevek, torej v polni meri zasluži javno pohvalo. Zdravo! Po 80 K: Francka Kunaverjeva — Polhov gradec. Po 40 kron: Repovž Miroslav — Ljubljana. — Današnji izkaz 200 K. Prej izkazanih 20.094 K. Skupaj 20.294 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Opomba: Ponavljam, da položnic nimam. Kdor je dobre volje, spiše rad tudi nakaznico. Štev. 512.

Listnica uredništva.

IV. Š.: Pride prihodnjič na vrsto. — Jos. M.: Ravnotako. Oglasi se še kaj! — IV. Š.: Notici prejeli za to številko preporno; za obljubljeno se priporočamo. — A. L.: Članek pride na vrsto čimprej.

Štev. 358/III.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. se razpiše v stalno nameščenje nastopna učna mesta:

1. Sv. Ana, služba za učitelja; prosto stanovanje.

2. Sv. Anton, služba za učitelja; prosto stanovanje.

3. Sv. Barbara, služba za učitelja; prosto stanovanje.

4. Marija Snežna, služba za učitelja.

5. Sv. Jurij v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

6. Sv. Rupert v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

7. Sv. Benedikt. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

Pod štev. 5., 6. in 7. prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 24. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Sv. Lenart v Slov. gor., dne 20. julija 1921.

Predsednik: dr. Lajšič I. r.

V šolskem okraju Ljutomer se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Križ, 1 služba za učitelja.

2. Vučjavor, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Ljutomer,

dne 22. julija 1921.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Štev. 486.

V šolskem okraju Gornja Radgona se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Duh, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico; prosto stanovanje.

2. Sv. Jurij ob Ščavnici, 2 službi za učitelje.

3. Negova, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

4. Ščavnica, 1 služba za učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1921 K 850.850-70.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1.35. do 1.45. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 6 se ne odgovarja.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4.—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Izšli so:

„Narodne himne in domorodne pesmi za mladino“.

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani. Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni.

Dne 6. julija 1921 je ugrabila kruta smrt po kratki in mučni bolezni našo nadvse iskreno, ubljeno hčerko oz. sestrico

Milico

v 22. leti starosti 6 let.

V neizmerni bolesti globoko žalujemo:

Vida,
sestrica

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

Vida,
sestrica.

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

ZAHVALA.

V dnevih gorja in žalosti, ko nas je tako nepričakovano ostavila naša iskreno ljubljena hčerka oz. sestrica

Milica

se čutimo povsem nezmožne odzvati se za vse d. kaze sočutja in ljubezni. Bod nam torej dovoljeno izreči tem rečim za vse izraze sočutja in tolažbe iz globočine naših izmučenih src najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo.

Polenšak, dne 20. julija 1921.

Izšla je brošura:

Zbirka važnejših novih naredb in odredb za ljudske in meščanske šole ter učiteljska v Sloveniji.

Sestavil: Fr. Fink, okr. šol. nadzornik. I. zvezek. (Od prevrata do konca I. 1920.)

To zelo potrebno, pregledno in praktično sestavljeno knjižico, priporočamo najtopleje vsem okrajnim in krajnim šolskim svetom, ravnateljstvom učiteljske in meščanske šole, šolskim vodstvom in vsemu učiteljstvu. Cena 5 D.

Dobiva se v knjigarni Učiteljske tiskarne.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količjak čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.

— **Počitniška potovanja.** Kakor znano, smo imeli 26. junija t. l. v Ljubljani sestanek počitniške zveze, ki pa je bil skrajno slabo obiskan. Ker sem dobil z več strani vprašanja o rezultatu sestanka, podajam v odgovor sledeče: Izvedeli smo, da se je že enkrat hotelo tudi učitelstvo sprejeti v dijaški ferijalni savez in se to ni zgodilo, ker smo se že sami gitali. Ker je najboljša, da se tudi mi priključimo ferijalnemu savezu, se je na sestanku sklenilo to zopet preizkusiti. Pisal sem tozadevno v Beograd in upam, da dobimo odgovor tekom avgusta. Bržkone ne bomo za letošnje počitnice d. segli še nič, kajti, čeprav se združimo s ferijalnim savezom, ne dobimo za letošnje nikakih ugodnosti. Odgovor ferijalnega saveza obljavih takot, ko ga dobim. — V Mokronogu, dne 24. julija 1921. — Miroslav Zor.

— **Poverjenike Slovenske Šolske Mlade** prosi podpisani odbor, da začno zbirati članarino za leto 1921. »Letopis«, ki ga je sestavil in uredil vseučiliški profesor dr. Karel Ozvald, bo imel letos posebno zanimivo, čisto primerno vsebino, glede katere se bo razlikoval od vseh do zdaj izdelanih »Letopisov«. Kot druga knjiga izide II. zvezek Pivko-Schaupove »Telovadbe«. Tretja knjiga bo pa metodistične vsebine, in sicer iz peresa priznanega metodika okrajnega šolskega nadzornika Frana Finka. — Ljubljana, 25. julija 1921. — Dr. Ljudevit Pivko, predsednik. Dr. Maks Kovarčič, tajnik. Jakob Dimnik, blagajnik.

— **Orla vas v Savinji dolini:** Letošnji Vidov in Petrov dan ostaneta naši šol. mladeži v prijetnem spominu! Vidov dan je bil otroškega rajanja in veselja. Praznično je bilo njihovo razpoloženje, ko jim je pri slavnostni maši kipela iz mladih prs narodna himna. Nato je hitelo vse, drobno in mlado, na veselilni prostor da pripravi česar še treba. Delo je uspelo! Popoldan se je vršila prava otroška veselica. Zbrali so se učenci obeh razredov in njihovi gostje, oproščenci in bodoči šolarji. Snegulčica si je osvojila vse! Pritlikavci so vzbudili mnogo občudovanja in smeha, pristrčnega, otroškega! Ko pa so zarajale vile, bi se bila mlada publika najraje zavrtela v belem vencu malih plesalk. Tudi petje in deklamacije domorodnih pesmi so umeli ter gromko pritrdili, da ostanejo zvesti Jugoslovani! Program pa je obsegal tudi prosto zabavo. Ta se je razvila na vrtu, pri belem, mlečnem kruhu in sladkem čaju! Veselo je bilo! »Trčili bomo kakor veliki«, so rekli malčki in brneli so rožnati lončki in skodelice. Zvonki »živijo« je razgrevale rdeča ličeca in mala plesalka Ivanka je vzkliknila: »Tako je lepo, da je kar zlato!« Povem vam, da me je pogled na to zlato, veselo mladež, do solz vradostil! Da, to je bil njihov dan, dan mladih Jugoslovancev! Na Petrovo pa so se razveselili svojih malih roditelji in prijatelji! Prišlo jih je mnogo, mnogo! In njim so igrala solze veselja! Mladina je pač vseh! — Moralni in gmotni uspeh je bil res lep! Hvala čislanim gostom, okoličanom! Prav iskrena zahvala pa g. lesotrcu Sabotnjaku iz Sv. Petra, ki je naklonil našim malim bogat dar 400 K. Čisti dobiček — 2000 K — se bo porabil za šol. knjižnico in za samoučila ubogih šolarjev. B.

— **Iz radovliškega okraja.** Iz okrajne učiteljske knjižnice v Radovljici izposojne knjige tovariš Jos. Pleničar, šolski vodja v Radovljici, ki je bil voljen knjižničarjem. — Jos. Azman.

— **Državna trgovska šola v Mariboru.** Vsled pomanjkanja učnih prostorov se ukinje za šolsko leto 1921/22, pripravljeni razred na tukajšnji dvorazredni trgovski šoli.

— **Iz St. Petra pri Novem mestu.** Dne 10. julija je razstavila tukajšnja šola približno 264 komadov kvačkanih in pletenih ročnih del najrazličnejše oblike. Poleg tega je bilo razstavljenih čez 300 risb. Obiskovalci, ki so posekali razstavo ves dan v velikem številu, se niso mogli načuditi vsemu, kar so naredili njihovi otroci. Vsi so bili očarani in marsikatera pikra je padla na račun prejšnje zastarele šole. Isti dan popoldne so priredili otroci enodejanki »Kaznovani šaljivec« in »Čista vest« z deklamacijami in petjem. Pri predstavi je bila šolska soba zopet nabito polna. Ugajal je »Kaznovani šaljivec« in zbudil mnogo pristrčnega smeha. Istotako dobro je uspela »Čista vest«. Zlasti branjeveke in razni drugi nakupovalci so ljudem ugajali, ker so nastopali prav tako kakor pravi gledališki igralci. Tudi deklamirali so šolarji lepo in korajžno. Všeč jim je bil »Ciciban« in S. Gregorčičeva pesnitev »O nevihti«, ki jo je prednašala učenka 4. razreda narav-

nost ganljivo. Pred zaključkom predstave je nastopil še zbor pevcev in zapel prav ljubko »Lipa zelenela« in »Hej Slovenci«. V pretečenem šolskem letu se je tukajšnja šola razširila iz dvo- v štirirazrednico. Kakor povsod, so se tudi tukaj našli ljudje, ki so začeli ljudstvo ščuvati napram šoli in učiteljstvu. Zlasti jih bodo v oči učiteljske plače. Ko so si pa oledali razstavo in popoldansko predstavo, se je njihovo mnenje o šoli izpremenilo. Ljudstvo je spoznalo trud in delo tukajšnjega učiteljstva in ga bo poslej bolj drugače cenilo. Nasprotniki so se osramočeni umaknili v ozadije. Učiteljstvu pa kličemo: »Le tako naprej po začrtani poti.« Večkratne šolske prireditve bodo zblizale šolo in dom in pripravile vzajemnemu delu. Ko se to zgodi, smemo upati na vzgojnem torišču najlepši uspeh.

— **Poučni izlet.** Dne 5. t. m. se je mladina višjih razredov iz Toplice pri Zagorju ob Savi udeležila pod vodstvom učitelja M. Pelka poučnega izleta v Ljubljano. Ob tej priliki smo si dopolnili dober pregledni deželni muzej, kjer nas je ljubezljivo sprejel in nato ves čas spremljal ter pojasnjeval obilico tolikih zanimivosti namestnik ravnatelja g. dr. Žibert. Nato smo obedovali v hotelu »Union«. Vsi izletniki so bili izborno postreženi, in sicer — brezplačno. Gospa Fiala ima do Zagorjanov še vedno posebno dobrohotno srce. Zato mi je prijetna dolžnost, tem potom v imenu izletnikov gospodu in gospe Fiali izreči najlepšo zahvalo! Popoldne smo šli pa na ljubljanski grad. Stolpa in nekdanih »šanc« smo si ogledali; raznotere zanimivosti v mestu ter njega bližnji in daljni okolici, predvsem kamniške planine. Narava nam je bila z vremenom izredno naklonjena. P. A. SKALA.

Neodrešena domovina.

— **Slovenske zahteve na šolskem polju.** Poslanec Virgil Šček, zastopnik goriških Slovencev v rimskem parlamentu, piše v tržaški »Edinosti« o slovenskih šolskih zadevah sledeče: »Mi zahtevamo realno-klasično slovensko gimnazijo v Gorici, v Trstu, realko in Idrji, realno-klasično hrvatsko gimnazijo v Pazinu, slovensko moško in žensko učiteljske v Gorici, hrvatski učiteljski v Pazinu in Voleskem, trgovske in obrtne šole v Trstu, Gorici, Pazinu in pomorsko strojno šolo v Lovranu. Italijanski jezik se ima gojiti v toliki meri na teh šolah, da ga bo vsak absolviranec popolnoma obvladal v činu in govoru. Glede visokošolskih študij se glasi naša zahteva: Reciprociteta med italijanskimi in jugoslovanskimi vseučilišči! Štolice za slavistiko na italijanskih vseučiliščih. Po priznani reciprociteti ne kaže našim akademikom študirati izključno v Jugoslaviji, kakor tudi ne v Italiji. Italijanski visokošolski študij zaostaja za inostranskim. V Rimu se povdarja študij v inozemstvu. Čili slovenskih dijakov na Primorskem mora biti: V vsakem oziru prekašati italijanske tovariše. To bi izdalo in imponiralo.«

Za rezervni sklad UJU. — Poverjeništvu Ljubljana.

Prostovoljni organizacijski davek — 1921.

(Sklep upravnega odbora Zaveze z dne 27. decembra 1918.)

10. izkaz.

Po 80 K: Šolsko vodstvo St. Janž na Dolenskem, Prispevali so Berce 20 K, po 10 K pa: Schwaiger, Rojč, Uršič, Mržil, Debeljak in Omerza. Sentjanški učiteljski zbor nam je poslal v letošnjem letu že sedmi prispevek, torej v polni meri zasluži javno pohvalo. Zdravo! Po 80 K: Francka Kunaverjeva — Polhov gradec. Po 40 kron: Repovž Miroslav — Ljubljana. — Današnji izkaz 200 K. Prej izkazanih 20.094 K. Skupaj 20.294 K.

Ivan Petrič,

Ljubljana, VII., Gasilska cesta 172.

Opomba: Ponavljam, da položnic nimam. Kdor je dobre volje, spiše rad tudi nakaznico. Štev. 512.

Listnica uredništva.

IV. Š.: Pride prihodnjič na vrsto. — Jos. M.: Ravnotako. Oglasi se še kaj! — IV. Š.: Notici prešli za to številko prepozno; za obljubljeno se priporočamo. — A. L.: Članek pride na vrsto čimprej.

Štev. 358/III.

RAZPIS UČITELJSKIH SLUŽB.

V šolskem okraju Sv. Lenart v Slov. gor. se razpiše v stalno nameščenje nastopna učna mesta:

1. Sv. Ana, služba za učitelja; prosto stanovanje.

2. Sv. Anton, služba za učitelja; prosto stanovanje.

3. Sv. Barbara, služba za učitelja; prosto stanovanje.

4. Marija Snežna, služba za učitelja.

5. Sv. Jurij v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

6. Sv. Rupert v Sl. G. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

7. Sv. Benedikt. 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico.

Pod št. 5., 6. in 7. prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 24. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Sv. Lenart v Slov. gor., dne 20. julija 1921.

Predsednik: dr. Lajšič I. r.

V šolskem okraju Ljutomer se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Križ, 1 služba za učitelja.

2. Vučjavor, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Okrajni šolski svet Ljutomer,

dne 22. julija 1921.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Štev. 486.

V šolskem okraju Gornja Radgona se razpiše v stalno nameščenje naslednja učna mesta:

1. Sv. Duh, 1 služba za učitelja, 1 za učiteljico; prosto stanovanje.

2. Sv. Jurij ob Ščavnici, 2 službi za učitelje.

3. Negova, 1 služba za učitelja ali učiteljico; prosto stanovanje.

4. Ščavnica, 1 služba za učiteljico; prosto stanovanje.

Pravilno opremljene prošnje naj se vložijo po predpisani službeni poti do 25. avgusta 1921 pri dotičnih krajnih šolskih svetih.

Predsednik: dr. Vavpotič I. r.

Odgovorni urednik:

Franc Štrukelj.

Last in založba UJU — poverjeništvu Ljubljana.

Tiska »Učiteljska tiskarna« v Ljubljani.

Naš denarni zavod.

Geslo: Kar plodonosno naložim, v pomoč le sebi podarim.

Hranilnica in posojilnica »Učiteljskega konvikta« v Ljubljani

registrirana zadruga z omejenim jamstvom.

Promet do 30. junija 1921 K 850.850-70.

Hranilne vloge se obrestujejo

po 4 %.

Uradne ure: Vsak četrtek in vsako soboto od 1.35. do 1.45. ure popoldne.

Na dopise brez vposlanih znamk za 6 se ne odgovarja.

RISANKE

iz finega risalnega papirja 8 listov, z lepim ovitkom à K 4.—.

razprodaja

Učiteljska tiskarna

v Ljubljani.

Pri večjem naročilu popust!

Izšli so:

„Narodne himne in domorodne pesmi za mladino“.

Priredil Fran Marolt, učitelj v Ljubljani.

Cena 5 K. Dobe se v Učiteljski knjigarni

Dne 16. julija 1921 je ugrabila kruta smrt po kratki in mučni bolezni našo nadvse iskreno, ubljeno hčerko oz. sestrico

Milico

v 22. leti starosti 6 let.

V neizmerni bolesti globoko žalujemo:

Vida,
sestrica

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

Vida,
sestrica.

Tone in Štefka Fink,
roditelja.

ZAHVALA.

V davnih gorja in žalosti, ko nas je tako nepričakovano ostavila naša iskreno ljubljena hčerka oz. sestrica

Milica

se čutimo povsem nezmožne odzvati se za vse d. kaze sočutja in ljubezni. Bod nam torej dovoljeno izreči tem rečim za vse izraze sočutja in tolažbe iz globočine naših izmučenih src najiskrenejšo, najsrčnejšo zahvalo.

Polenšak, dne 20. julija 1921.

Izšla je brošura:

Zbirka važnejših novih naredb in odredb za ljudske in meščanske šole ter učiteljskega v Sloveniji.

Sestavil: Fr. Fink, okr. šol. nadzornik.
I. zvezek. (Od prevrata do konca I. 1920.)

To zelo potrebno, pregledno in praktično sestavljeno knjižico, priporočamo najtopleje vsem okrajnim in krajnim šolskim svetom, ravnateljstvom učiteljskega in meščanskega šol, šolskim vodstvom in vsemu učiteljstvu. Cena 5 D.

Dobiva se v knjigarni Učiteljske tiskarne.

Učiteljska tiskarna r. z. z. o. z. v Ljubljani
je izdala in založila knjigo:

Pavel Kunaver:

Na planine.

S 16 slikami. Cena 50 K.

Knjiga je nepogrešljiva za vsakega turista, potrebna za vse, ki se hočejo posvetiti turisti, zanimiva za vsakogar, ki ima le količjak čuta za krasoto našega divnega planinskega sveta. Brez nje ne sme biti nobena šolarska, ne učiteljska knjižnica, ker vzbuja ljubezen do domovine. Vzemite jo v roke in čitajte jo! Preverili se boste, da je na slovenskem književnem trgu malo takih knjig kakor je ta.